

საქართველოს კანონი

საქართველოს საპატიო კოდექსი

კარი I. ზოგადი დებულებები

თავი I. ძირითადი დებულებები

მუხლი 1. ტერმინთა განმარტება

ამ კანონში გამოყენებულ ტერმინებს აქვს შემდეგი მნიშვნელობა:

ა) აეროდრომი – მიწის ან წყლის ზედაპირის გარკვეული ფართობი (მასზე განლაგებული შენობა-ნაგებობებითა და მოწყობილობებით), რომელიც მთლიანად ან ნაწილობრივ განკუთვნილია საპატიო ხომალდების მიღების, მოძრაობისა და გაშვებისათვის;

ბ) (ამოღებულია - 22.12.2017, №1818);

გ) აეროპორტი – საწარმო, რომელიც ახორციელებს საპატიო ხომალდების, მგზავრების, ბარგის, ტვირთის ან/და ფოსტის მიღებას, მომსახურებას, დამუშავებასა და გაშვებას და რომელსაც ამ მიზნით აქვს აეროდრომი, სამგზავრო ტერმინალი, სხვა მიწისზედა ნაგებობები, მოწყობილობები და ჰყავს შესაბამისი მომსახურე პერსონალი;

დ) აეროდრომის რაიონი – აეროდრომისა და მისი მიმდებარე ტერიტორიის თავზე განლაგებული, ჰორიზონტალური და ვერტიკალური სიბრტყეებით შემოფარგლული საპატიო სივრცის ნაწილი, რომელიც ასევე მოიცავს მის ქვემოთ მდებარე მიწისა და წყლის ზედაპირებს;

ე) ავიაკომპანიის სატრანსპორტო პილოტი – თვითმფრინავზე ან შვეულმფრენზე მეთაურის ან მეორე პილოტის დანიშნულების შესრულების უფლების მქონე, ავიაკომპანიის სატრანსპორტო პილოტის მოწმობის მფლობელი პირი;

ვ) ავიასამედიცინო ცენტრი – საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად შექმნილი იურიდიული პირი, რომელიც დადგენილი წესით ახორციელებს სამედიცინო საქმიანობას და საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს სისტემაში შემავალი საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – სამოქალაქო ავიაციის სააგენტოს მიერ გაცემული სერტიფიკატის საფუძველზე უფლებამოსილია უზრუნველყოს ავიასპეციალისტთა სამედიცინო შემოწმება და გასცეს შესაბამისი სამედიცინო სერტიფიკატი;

ზ) ავიასამედიცინო ექსპერტი – უმაღლესი სამედიცინო განათლების მქონე პირი, რომელიც ფლობს დამოუკიდებელი საექიმო საქმიანობის უფლების დამადასტურებელ სახელმწიფო სერტიფიკატს, რომელსაც დამატებით გავლილი აქვს საავიაციო მედიცინის მომზადებისა და შემდგომი სწავლების კურსი და რომელიც ახორციელებს სამედიცინო შემოწმებას ავიასპეციალისტის სამედიცინო სერტიფიკატის გაცემის მიზნით;

თ) ეკიპაჟის საფრენოსნო შემადგენლობა – განსაკუთრებული მომზადების მქონე, კონკრეტული ტიპის საპატიო ხომალდის და მისი აღჭურვილობის საფრენოსნო ექსპლუატირების უფლების დამადასტურებელი მოწმობის მფლობელი ეკიპაჟის წევრები;

ი) ექსპლუატანტის სერტიფიკატი – საპატიო ხომალდის ექსპლუატანტის მიერ საპატიო ხომალდის უსაფრთხოების ან/და საავიაციო უშიშროების, საქართველოს კანონმდებლობითა და საერთაშორისო ხელშეკრულებებითა და შეთანხმებებით დადგენილ მოთხოვნებთან შესაბამისობის შეფასების პროცესი, რომელსაც ახორციელებს საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს სისტემაში შემავალი საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – სამოქალაქო ავიაციის სააგენტოს მიერ უფლებამოსილი პირი (ფრენის უსაფრთხოების ინსპექტორი, SAFA-ს ინსპექტორი) შესაბამისი დოკუმენტების, ადგილზე არსებული მდგომარეობისა და საპატიო ხომალდის ბაქანზე შემოწმების ფორმით;

ლ) კომერციული ფრენა (კომერციული გადაზიდვა) – საპატიო ხომალდის მიერ მგზავრების გადასაყვანად, ბარგის, ტვირთის ან/და ფოსტის გადასაზიდად საზღაურის საფუძველზე ან დაქირავებით განხორციელებული ფრენა;

მ) საპატიო გადაყვანა-გადაზიდვის მოწმობა – საპატიო ხომალდის ექსპლუატანტის მიერ მგზავრების, ბარგის, ტვირთის ან/და ფოსტის კომერციული საპატიო გადაყვანა-გადაზიდვის განხორციელების უფლების დამადასტურებელი დოკუმენტი;

მ¹) მეტეოროლოგიური ინფორმაცია – მეტეოროლოგიური შეტყობინება, დაკვირვების ანანალიზის შედეგი, პროგნოზი ან სხვა ნებისმიერი ცნობა, რომელიც ფაქტობრივ ან მოსალოდნელმეტეოროლოგიურ პირობებს ასახავს;

ნ) მოწმობის აღიარება – ქმედება, რომლითაც სახელმწიფო სხვა სახელმწიფოს მიერ გაცემულ მოწმობას საკუთარი მოწმობის თანაბარ ღირებულებას ანიჭებს;

ო) პილოტირება (მართვა) – ფრენის დროს საპარკი ხომალდის მართვის ორგანოებით მანიპულირება;

პ) საგენტოს სამართლებრივი აქტები – საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს სისტემაში შემავალი საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – სამოქალაქო ავიაციის სააგენტოს დირექტორის მიერ გამოცემული სამართლებრივი აქტები;

ჟ) საავიაციო პერსონალი – საავიაციო საწარმოს, დაწესებულების ან ორგანიზაციის განსაკუთრებული შემადგენლობა, რომელიც შედგება ფრენის შესრულების ან მომსახურების ნებართვის მქონე, სათანადო მომზადებული ავიასპეციალისტებისაგან;

რ) (ამოღებულია - 22.12.2017, №1818);

ს) საავიაციო შემადგენლობა – სამოქალაქო ავიაციის მუშაკები, რომელთა საქმიანობა სამოქალაქო ავიაციის მიზნების მისაღწევად ხორციელდება;

ტ) საერთაშორისო აეროპორტი – აეროპორტი, რომელიც ახორციელებს საერთაშორისო საპარკი გადაყვანა-გადაზიდვას და რომელშიც უზრუნველყოფილია სასაზღვრო, სანიტარიულ-საკარანტინო და საბაჟო კონტროლი;

უ) სამოქალაქო ავიაცია – ავიაცია, რომელიც, გამოყენების მიზნის მიხედვით, იყოფა სატრანსპორტო ავიაციად და საერთო დანიშნულების ავიაციად:

უ.ა) სატრანსპორტო ავიაცია – სამოქალაქო ავიაცია, რომელიც გამოიყენება საპარკი გადაყვანა-გადაზიდვის განსახორციელებლად;

უ.ბ) საერთო დანიშნულების ავიაცია – სამოქალაქო ავიაცია, რომელიც არ გამოიყენება სატრანსპორტო ავიაციის მიზნებისათვის და რომლის გამოყენება მოიცავს საავიაციო სამუშაოების შესრულებას;

ფ) სამუშაო დრო – დროის მონაკვეთი, რომელიც იწყება მაშინ, როცა ეკიპაჟის წევრი ვალდებულია საპარკი ხომალდის ექსპლუატანტის მითითებით გამოცხადდეს სამუშაო მოვალეობის შესასრულებლად ან/და შეუდგეს მის შესრულებას, და მთავრდება მის მიერ სამუშაო მოვალეობის დასრულებისთანავე;

ქ) (ამოღებულია - 22.12.2017, №1818);

ღ) საფრენოსნო დავალება – დადგენილი ფორმის დოკუმენტი, რომელიც შეიცავს აუცილებელ მონაცემებს ეკიპაჟის, საპარკი ხომალდისა და ფრენის მიზნის თაობაზე;

ყ) მომსახურე ეკიპაჟის წევრი – მოწმობის მფლობელი ეკიპაჟის წევრი, რომელიც მგზავრების უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად ასრულებს ავიაგადამზიდველის ან მეთაურის მიერ დაკისრებულ მოვალეობებს და არ მონაწილეობს საპარკი ხომალდის მართვაში;

შ) საფრენოსნო სამუშაო – ეკიპაჟის მიერ საფრენოსნო დავალების შესასრულებლად ჩატარებული სამუშაო;

ჩ) საქართველოს ტერიტორია – საქართველოს სუვერენიტეტისადმი დაქვემდებარებული სახმელეთო ტერიტორია და მისი მიმდებარე შავი ზღვის ტერიტორიული წყლები;

ც) საქართველოს საპარკი – საქართველოს ტერიტორიის თავზე არსებული სივრცე;

ძ) სახელმწიფო ავიაცია – ავიაცია, რომელიც გამოიყენება სამხედრო, საპოლიციო, სახელმწიფო უსაფრთხოებისა და საბაჟო სამსახურებში;

წ) საპარკი მოძრაობა – ჰაერში მყოფი და აეროდრომის სამიმოსვლო ფართობზე მოძრავი ყველა საპარკი ხომალდის მოძრაობა;

ჭ) (ამოღებულია - 22.12.2017, №1818);

ხ) საპარკი სატრანსპორტო საშუალება – თვითმფრინავი, შვეულმფრენი, დირიჟაბლი, პლანერი, საპარკი ბუშტი, სამაშველო პარაშუტი, საფრენად განკუთვნილი სხვა საშუალება;

ჯ) საპარკი სივრცის ზედამხედველი სახელმწიფო – სახელმწიფო, რომელიც საპარკი სივრცეში ჰაერნაონბისთვის არის პასუხისმგებელი;

პ) საპარკი მოძრაობის მომსახურების ტრასა – საპარკი მოძრაობის ნაკადებისგადასანაწილებლად და საპარკი მოძრაობის მომსახურების გასაწევად შექმნილი ტრასა;

ჰ¹) საპარკი ხომალდი – აპარატი, რომელიც ატმოსფეროში მდებარეობას ინარჩუნებს ჰაერთან ურთიერთქმედების შედეგად, დედამიწის ზედაპირიდან არევლილ ჰაერთან ურთიერთქმედების გამოკლებით. საპარკი ხომალდია: თვითმფრინავი, შვეულმფრენი, პლანერი, სხვა საშუალება;

ჰ²) ეროვნული საპარკი ხომალდი – საქართველოს საპარკი ხომალდების შესაბამის სახელმწიფო რეგისტრირებული საპარკი ხომალდი;

ჰ³) საპარკი ხომალდის ეკიპაჟი – პირები (ეკიპაჟის საფრენოსნო შემადგენლობის წევრი და მომსახურე ეკიპაჟის წევრი), რომელთაც საფრენოსნო დავალების შესრულებისას საპარკი ხომალდის მართვისა და მომსახურების განსაზღვრული მოვალეობები აკისრიათ;

ჰ⁴) საპარკი ხომალდის მეთაური – საპარკი ხომალდის ფრენისას მისი მართვისა და უსაფრთხოებისათვის პასუხისმგებელი პილოტი;

ჰ⁵) საქართველოს სამოქალაქო ავიაციის სპეციალური რეისი – სახელმწიფოს უმაღლესი თანამდებობის პირების გადაყვანისთვის განკუთვნილი რეისი;

ჰ⁶) საპარკი ხომალდის სახეობა – საპარკი ხომალდების უმთავრესი მახასიათებლების მიხედვით დაყოფის საფუძველზე გამოყოფილი სახეობა, კერძოდ, თვითმფრინავი, შვეულმფრენი, პლანერი, თავისუფალი აეროსტატი, სხვა სახეობა;

ჰ⁷) საავიაციო სამუშაოები – საპარკი ხომალდის გამოიყენებით ისეთი სფეროების მომსახურება, როგორებიცაა

სოფლის მეურნეობა, მშენებლობა, ტოპოგრაფიული გადაღება, პატრულირება, ძებნა, შველა და სხვა;

კ⁸) ფრენის გეგმა – საპარო მოძრაობის მომსახურების ორგანოსთვის წარდგენილი სათანადო ინფორმაცია საპარო ხომალდის მოსალოდნელი ფრენის ან ფრენის ნაწილის შესახებ;

კ⁹) ფრენის დრო (საფრენოსნო დრო) – თვითმფრინავებისათვის და სხვა საპარო ხომალდებისათვის – საერთო დრო აფრენის მიზნით საპარო ხომალდის მიერ მოძრაობის დაწყებიდან ფრენის დასრულებისას მის შეჩერებამდე/ფიქსირებამდე; შვეულმფრენებისათვის – საერთო დრო შვეულმფრენის მზიდი ხრახნის ბრუნვის დაწყებიდან ფრენის დასრულებისას შვეულმფრენის სრულ გაჩერებამდე და მზიდი ხრახნის ბრუნვის შეჩერებამდე;

კ¹⁰) ფრენის უსაფრთხოების ინსპექტორი – საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს სისტემაში შემავალი საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – სამოქალაქო ავიაციის სააგენტოს მიერ უფლებამოსილი პირი, რომელიც ინსპექტირებას (საინსპექციო შემოწმებას) ახორციელებს;

კ¹¹) ფრენის ვარგისობის სერტიფიკატი – საპარო ხომალდის საფრენად ვარგისობის დამადასტურებელი დოკუმენტი;

კ¹²) ფრენისათვის აკრძალული არე – სახელმწიფოს ტერიტორიის ან ტერიტორიული წყლების თავზე არსებული, დადგენილი ზომის საპარო სივრცე, რომლის ფარგლებშიც დროის გარკვეულ მონაკვეთებში შეიძლება განხორციელდეს საპარო ხომალდების ფრენისათვის სახიფათო საქმიანობა;

კ¹³) ფრენისათვის სახიფათო არე – სახელმწიფოს ტერიტორიის ან ტერიტორიული წყლების თავზე არსებული, დადგენილი ზომის საპარო სივრცე, რომლის ფარგლებშიც დროის გარკვეულ მონაკვეთებში შეიძლება განხორციელდეს საპარო ხომალდების ფრენისათვის სახიფათო საქმიანობა;

კ¹⁴) ფრენისათვის შეზღუდული არე – სახელმწიფოს ტერიტორიის ან ტერიტორიული წყლების თავზე არსებული, დადგენილი ზომის საპარო სივრცე, რომლის ფარგლებშიც საპარო ხომალდების ფრენის გარკვეული პირობებით არის შეზღუდული;

კ¹⁵) ჩარტერი – ხელშეკრულება, რომლის ერთი მხარე (გამქირავებელი) განსაზღვრულ საფასურად გადასცემს მეორე მხარეს (დამქირავებელს) ერთი ან რამდენიმე საპარო ხომალდის მთლიან ტევადობას ან მის ნაწილს ერთი ან რამდენიმე რეისით მგზავრების გადაყვანისათვის, ბარგის ან/და ტვირთის გადაზიდვისათვის ან სხვა მიზნით;

კ¹⁶) (ამოღებულია - 22.12.2017, №1818);

კ¹⁷) EASA – ევროპის საავიაციო უსაფრთხოების სააგენტო;

კ¹⁸) SAFA – უცხო ქვეყნის საპარო ხომალდის უსაფრთხოების განსაზღვრის (საპარო ხომალდის ბაქანზე შემოწმების) პროგრამა;

კ¹⁹) SAFA-ს ინსპექტორი – საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს სისტემაში შემავალი საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – სამოქალაქო ავიაციის სააგენტოს მიერ უფლებამოსილი პირი, რომელიც უცხო ქვეყნის საპარო ხომალდის ინსპექტირებას (საინსპექციო შემოწმებას) SAFA-ს შესაბამისად ახორციელებს;

კ²⁰) ჰაერსანაოსნო ინფორმაცია – ჰაერსანაოსნო მონაცემების შეკრებისა და ანალიზის შედეგად მიღებული ინფორმაცია;

კ²¹) ჰაერსანაოსნო ინფორმაციის კრებული – საქართველოს სახელით გამოქვეყნებული, უსაფრთხო ფრენების უზრუნველყოფისთვის მნიშვნელოვანი და გრძელვადიანი ინფორმაციის შემცველი კრებული;

კ²²) ჰაერსანაოსნო ინფორმაციის გაერთიანებული პაკეტი – მატერიალური ან/და ელექტრონული პაკეტი, რომელიც მოიცავს: ჰაერსანაოსნო ინფორმაციის კრებულს (მათ შორის, მის ცვლილებებს და დროებით ცვლილებებს); ნოტამს (შეტყობინება მომსახურების, წესების, საფრთხის, აგრეთვე სააერნაოსნო საშუალებების მდგომარეობის, ცვლილებებისა და მწყობრში შეყვანის შესახებ) და ფრენისწინა ინფორმაციის ბიულეტენებს; ცირკულარულ (დამატებით) ინფორმაციას და მოქმედი ნოტამების ჩამონათვალს;

კ²³) ერთიანი ევროპული ცის საპარო მოძრაობის ორგანიზების გენერალური გეგმა – ევროპისკავშირის საბჭოს 2009/320/EC გადაწყვეტილებით დამტკიცებული გეგმა, რომელიც უკავშირდება ერთიანი ევროპული ცის საპარო მოძრაობის ორგანიზების კვლევის (SESAR) პროექტისფარგლებში ევროპის ახალი თაობის საპარო მოძრაობის ორგანიზების სისტემის განვითარებას;

კ²⁴) საპარო მოძრაობის ორგანიზება – საპარო და სახმელეთო ფუნქციების (საპარო მოძრაობის მომსახურების, საპარო სივრცის ორგანიზების და საპარო მოძრაობის ნაკადების ორგანიზების) ერთობლიობა, რომელიც აუცილებელია ფრენის ნებისმიერ ფაზაში მყოფი საპარო ხომალდისთვის ტექნიკური საშუალებებისა და უწყვეტი მომსახურების მიწოდებით მისი უსაფრთხო და ეფექტიანი მოძრაობის უზრუნველსაყოფად;

კ²⁵) საპარო მოძრაობის ნაკადების ორგანიზება – სააერნაოსნო მომსახურების სახეობა (ფუნქცია), რომლის მიზანია საპარო მოძრაობის ნაკადების იმგვარად ორგანიზება, რომ საპარო მოძრაობა იყოს უსაფრთხო, მოწესრიგებული და სწრაფი, რათა უზრუნველყოფილ იქნეს საპარო მოძრაობის სამეთვალყურეო მომსახურების გამტარუნარიანობის (შესაძლებლობის) მაქსიმალური ათვისება და საპარო მოძრაობის მოცულობის სააერნაოსნო მომსახურების საწარმოს მიერ გამოცხადებულ გამტარუნარიანობასთან

თავსებადობა;

კ²⁶) საპარტო სივრცის დიზაინი – საპარტო ხომალდების გაუმჯობესებული სამარშრუტო ქსელის, ამ ქსელთან დაკავშირებული სექტორიზაციის, საპარტო სივრცის ოპტიმალური სტრუქტურების და საპარტო მოძრაობის ორგანიზების პროცედურების შემუშავება, განვითარება და დაწერგვა;

კ²⁷) საპარტო სივრცის ორგანიზება – საპარტო სივრცის მომსახურების სახეობა (ფუნქცია), რომლის მიზანია საპარტო სივრცის მაქსიმალური ათვისება დროის ოპტიმალური განაწილებით და პერიოდულად, მოკლევადიანი საჭიროებისათვის საპარტო სივრცის სხვადასხვა კატეგორიის საპარტო სივრცის მომხმარებელთათვის გადანაწილებით;

კ²⁸) ჰაერსანაოსნო მონაცემები – ჰაერსანაოსნო ფაქტები, კონცეფციები და ინსტრუქციები, რომლებიც გადმოცემულია დადგენილი ფორმით, მათი გადაცემის (კომუნიკაციის), ინტერპრეტაციის ან დამუშავების მიზნით;

კ²⁹) ICAO – სამოქალაქო ავიაციის საერთაშორისო ორგანიზაცია.

საქართველოს 2006 წლის 25 მაისის კანონი №3185 - სსმ I, №17, 30.05.2006 წ., მუხ.130

საქართველოს 2010 წლის 12 ნოემბრის კანონი №3806 - სსმ I, №66, 03.12.2010 წ., მუხ.414

საქართველოს 2012 წლის 27 მარტის კანონი №5963 - ვებგვერდი, 12.04.2012წ.

საქართველოს 2012 წლის 5 ივნისის კანონი №6385 - ვებგვერდი, 19.06.2012წ.

საქართველოს 2012 წლის 21 დეკემბრის კანონი №136 - ვებგვერდი, 30.12.2012წ.

საქართველოს 2015 წლის 8 ივლისის კანონი №3954 - ვებგვერდი, 15.07.2015წ.

საქართველოს 2015 წლის 11 დეკემბრის კანონი №4620 - ვებგვერდი, 23.12.2015წ.

საქართველოს 2017 წლის 22 დეკემბრის კანონი №1818 - ვებგვერდი, 11.01.2018წ.

მუხლი 2. კოდექსის მიზანი

1. ამ კოდექსის მიზანთადი მიზანია:

ა) საქართველოს საავიაციო საქმიანობის სამართლებრივი მოწესრიგება;

ბ) საავიაციო საქმიანობის უსაფრთხოების და საავიაციო უშიშროების ერთიანი სტანდარტებისდადგენა;

გ) საპარტო ტრანსპორტის მდგრადი განვითარების, ტვირთისა და ბარგის გადაზიდვის, მგზავრთა გადაყვანის და მათთან დაკავშირებული სხვა მომსახურების თავისუფლად განხორციელების ხელშეწყობა;

დ) საერთაშორისო მომსახურების გაუმჯობესება და ჰაერნაოსნობის უსაფრთხოების, რეგულარულობისა და ეფექტურობის უზრუნველყოფა;

ე) საქართველოს საპარტო სივრცის მომხმარებელთა უფლებების დაცვის უზრუნველყოფა.

2. საქართველო, როგორც „საერთაშორისო სამოქალაქო ავიაციის შესახებ“ ჩიკაგოს 1944 წლის კონვენციის მონაწილე სახელმწიფო, ვალდებულია დროულად, შესაბამისი დოკუმენტებით დადგენილ ვადებში უზრუნველყოს საქართველოს კანონმდებლობის ჰაერმონიზაცია ამ კონვენციის, მისი დანართებისა და მათი შესწორებების მოთხოვნებთან.

საქართველოს 2013 წლის 12 ივლისის კანონი №822 – ვებგვერდი, 06.08.2013წ.

საქართველოს 2017 წლის 22 დეკემბრის კანონი №1818 – ვებგვერდი, 11.01.2018წ.

მუხლი 3. კოდექსის მოქმედების არე

საქართველოს საპარტო კოდექსის მოქმედება ვრცელდება:

1. საქართველოს ტერიტორიის ფარგლებში არსებულ ყველა საპარტო – სატრანსპორტო საშუალებაზე (შემდგომში – საპარტო ხომალდები), მიუხედავად საკუთრების ფორმისა, უწყებრივი დაქვემდებარებისა და ეროვნულობისა;

2. საქართველოს ტერიტორიაზე საავიაციო საქმიანობით დაკავებულ ყველა იურიდიულ და ფიზიკურ პირზე;

3. საქართველოს საპარტო ხომალდებზე, მათი უცხო სახელმწიფოში ყოფნის დროს, თუ ამ სახელმწიფოს კანონები სხვა ნორმებს არ ითვალისწინებს;

4. ყველა იმ იურიდიულ და ფიზიკურ პირზე, რომელთა საქმიანობამ შეიძლება ზემოქმედება მოახდინოს საპარტო ხომალდის ფრენაზე.

მუხლი 4. კანონმდებლობა საქართველოს საპარტო სივრცით სარგებლობის შესახებ

1. საქართველოს საპარტო სივრცით სარგებლობა რეგულირდება ამ კოდექსით და მის საფუძველზე მიღებული სხვა საკანონმდებლო აქტებით.

2. საპარტო სივრცით სარგებლობის წესი განისაზღვრება საქართველოს კანონმდებლობის, საერთაშორისო სამართლებრივი აქტებისა და საერთაშორისო ხელშეკრულებების საფუძველზე.

მუხლი 5. საქართველოს სუვერენიტეტი მის საპარტო სივრცეზე

1. საქართველო ფლობს სრულ და განსაკუთრებულ სუვერენიტეტს საკუთარი ტერიტორიის თავზე არსებულ საპარტო სივრცეზე.

2. საქართველოს ტერიტორია არის მის სუვერენიტეტს დაქვემდებარებული სახმელეთო ტერიტორია და მასთან მიმდებარე შავი ზღვის ტერიტორიული წყლები.

3. საქართველოს საპატიო სივრცე არის სახმელეთო ტერიტორიისა და მასთან მიმდებარე შავი ზღვის ტერიტორიული წყლების თავზე არსებული სივრცე.

მუხლი 6. ავიაციის გამოყენება საქართველში

1. საქართველოს ავიაცია იყოფა სამოქალაქო და სახელმწიფო ავიაციად.

2. საქართველოს ავიაცია გამოიყენება:

ა) მგზავრების გადასაყვანად, ბარგის, ტვირთისა და საფოსტო გზავნილების გადასაზიდად;

ბ) სპეციალური საავიაციო სამუშაოების შესასრულებლად;

გ) მოსახლეობისათვის სამედიცინო დახმარების აღმოჩენისა და სანიტარიულ ღონისძიებათა განსახორციელებლად;

დ) საძებნ-სამაშველო და საავარიო-სამაშველო საქმიანობისათვის;

ე) ექსპერიმენტული და კვლევითი სამუშაოებისათვის;

ვ) სასწავლო, სპორტული, კულტურულ-საგანმანათლებლო, საგამოფენო-სავაჭრო ღონისძიების განსახორციელებლად და ტექნიკური შემოქმედების განსავითარებლად;

ზ) იურიდიული და ფიზიკური პირების მოთხოვნილებების დასაკმაყოფილებლად;

თ) სახელმწიფო უსაფრთხოებისა და ქვეყნის თავდაცვისუნარიანობის უზრუნველსაყოფად;

ი) საპოლიციო და საბაჟო კონტროლის ამოცანებისათვის;

კ) სხვაგვარი საქმიანობის და მომსახურების გასაწევად, თუ იგი არ ეწინააღმდეგება საქართველოს კანონმდებლობას.

საქართველოს 2010 წლის 12 ნოემბრის კანონი №3806 - სსმ I, №66, 03.12.2010 წ., მუხ.414

საქართველოს 2012 წლის 27 მარტის კანონი №5963 – ვებგვერდი, 12.04.2012წ.

საქართველოს 2015 წლის 8 ივლისის კანონი №3954 – ვებგვერდი, 15.07.2015წ.

მუხლი 7. საავიაციო საშუალებებზე საკუთრების უფლება

საქართველოში საავიაციო საშუალებები შეიძლება იყოს სახელმწიფო, იურიდიული და ფიზიკური პირების (მათ შორის, უცხო სახელმწიფოს) საკუთრება, გარდა საპატიო მომრაობის მომსახურების ტრასისა, ადგილობრივი საპატიო ხაზებისა, თვითმფრინავების ფრენის მართვის სისტემებისა, საპატიო მომრაობის, მართვისა და კონტროლის საშუალებებისა და განსაკუთრებული მნიშვნელობის ასაფრენ-დასაფრენი ზოლებისა, რომლებიც საქართველოში სახელმწიფო საკუთრებაა და რომელთა ნუსხას ამტკიცებს საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო.

საქართველოს 2007 წლის 11 ივლისის კანონი №5300 - სსმ I, №31, 03.08.2007 წ., მუხ.352

საქართველოს 2009 წლის 3 ნოემბრის კანონი №1909 - სსმ I, №35, 19.11.2009 წ., მუხ.21

საქართველოს 2010 წლის 26 ოქტომბრის კანონი №3749 - სსმ I, №62, 05.11.2010 წ., მუხ.389

საქართველოს 2017 წლის 22 დეკემბრის კანონი №1818 - ვებგვერდი, 11.01.2018წ.

მუხლი 7¹. სამოქალაქო საავიაციო საქმიანობისთვის გამოყენებული საზომი ერთეულები

საქართველოს საპატიო სივრცის ფარგლებში სამოქალაქო საავიაციო საქმიანობისთვის გამოიყენება საერთაშორისო სამოქალაქო ავიაციის შესახებ ჩიკაგოს 1944 წლის კონვენციის მე-5 დანართით გათვალისწინებული საზომი ერთეულები. სამოქალაქო საავიაციო საქმიანობის საზომი ერთეულების გამოყენების წესს ნორმატიული აქტით ამტკიცებს საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს სისტემაში შემავალი საჯარო სამართლის იურიდიული პირი – სამოქალაქო ავიაციის სააგენტო. საქართველოს 2017 წლის 22 დეკემბრის კანონი №1818 - ვებგვერდი, 11.01.2018წ.

თავი II. საავიაციო საქმიანობაზე სახელმწიფო ზედამხედველობა და რეგულირება

მუხლი 8. საავიაციო საქმიანობაზე ზედამხედველობისა და რეგულირების სახელმწიფო ორგანოები და მათი კომპეტენცია

1. სამოქალაქო ავიაციის დარგში სახელმწიფო პოლიტიკას ახორციელებს საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო.

2. სამოქალაქო ავიაციის საქმიანობის ზედამხედველობასა და რეგულირებას კანონით მინიჭებულ უფლებამოსილებათა ფარგლებში ახორციელებს საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს სისტემაში შემავალი საჯარო სამართლის იურიდიული პირი – სამოქალაქო ავიაციის სააგენტო (შემდგომ – სააგენტო).

3. სახელმწიფო ავიაციის საქმიანობაზე ზედამხედველობასა და რეგულირებას ახორციელებს საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო.

ამ ორგანოების კომპეტენცია განისაზღვრება ამ კოდექსით და საქართველოს სხვა საკანონმდებლო აქტებით.

4. საქართველოს სამოქალაქო ავიაციაში სპეციალური რეისების შესრულების პროცესში ჩართული უწყებების, ფიზიკური და იურიდიული პირების უფლებამოსილებები და ამ რეისების შესრულებასთან დაკავშირებული პროცედურები განისაზღვრება საქართველოს მთავრობის მიერ დამტკიცებული სამართლებრივი აქტით, „სახელმწიფო საიდუმლოების შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად.

საქართველოს 2006 წლის 25 მაისის კანონი №3185 - სსმ I, №17, 30.05.2006 წ., მუხ.130
საქართველოს 2007 წლის 30 მარტის კანონი №4597 - სსმ I, №11, 10.04.2007 წ., მუხ.101
საქართველოს 2009 წლის 4 დეკემბრის კანონი №2267 - სსმ I, №45, 21.12.2009 წ., მუხ.336
საქართველოს 2010 წლის 26 ოქტომბრის კანონი №3749 - სსმ I, №62, 05.11.2010 წ., მუხ.389
საქართველოს 2011 წლის 22 თებერვლის კანონი №4217 – ვებგვერდი, 10.03.2011წ.
საქართველოს 2012 წლის 21 დეკემბრის კანონი №136 – ვებგვერდი, 30.12.2012წ.
საქართველოს 2013 წლის 12 ივნისის კანონი №822 – ვებგვერდი, 06.08.2013წ.

მუხლი 8¹. სამოქალაქო საავიაციო საქმიანობის ინსპექტორება

1. სამოქალაქო საავიაციო საქმიანობის ინსპექტორებას ახორციელებს ფრენის უსაფრთხოების ინსპექტორი ან/და SAFA-ს ინსპექტორი.

2. ფრენის უსაფრთხოების ინსპექტორი/SAFA-ს ინსპექტორი დამოუკიდებელია თავის საქმიანობაში და მოქმედებს საქართველოს კანონმდებლობის, საქართველოს საერთაშორისო ხელშეკრულებებისა და შეთანხმებების საფუძველზე.

3. ფრენის უსაფრთხოების ინსპექტორი უფლებამოსილია ნებისმიერ დროს დაუბრკოლებლად შევიდეს ავიასაწარმოებსა და მათ მფლობელობაში არსებულ შენობა-ნაგებობებში, რომელთა ფუნქციონირებაც მიმართულია ფრენის უსაფრთხოებისა და საავიაციო უშიშროების უზრუნველყოფისაკენ, შევიდეს სამოქალაქო საპარტო ხომალდების სახელმწიფო რეგისტრში რეგისტრირებულ და იმ საპარტო ხომალდებში, რომლებიც თავიანთ საქმიანობას საქართველოს ტერიტორიაზე ახორციელებენ, მოითხოვოს საპარტო ხომალდის ფრენის უსაფრთხოებასთან, ექსპლუატაციასა და ტექნიკურ მომსახურებასთან და საავიაციო უშიშროებასთან დაკავშირებული ნებისმიერი დოკუმენტი და ინფორმაცია, შეამოწმოს ფრენის უსაფრთხოებისა და საავიაციო უშიშროების უზრუნველყოფის პროცედურები, ტექნიკური მოწყობილობები, გაესაუბროს ნებისმიერ პირს ფრენის უსაფრთხოებისა და საავიაციო უშიშროების მოთხოვნების შესრულებისა და შესაბამისი პროცედურების შეფასების მიზნით.

3¹. სააგენტო უზრუნველყოფს ფრენის უსაფრთხოების ინსპექტორისთვის შესაბამის ავიასაწარმოში სააგენტოს ნორმატიული აქტით დადგენილი კვალიფიკაციის შესანარჩუნებლად განსაზღვრული მინიმალური ნამუშევარი საათების ანაზღაურებას.

4. SAFA-ს ინსპექტორი უფლებამოსილია ნებისმიერ დროს დაუბრკოლებლად შევიდეს სხვა ქვეყნების საპარტო ხომალდების სახელმწიფო რეგისტრებში რეგისტრირებულ საპარტო ხომალდებში და მოითხოვოს საპარტო ხომალდის ფრენის უსაფრთხოებასთან დაკავშირებული ნებისმიერი საბუთი და ინფორმაცია.

5. ინსპექტიონების განხორციელებისას ფრენის უსაფრთხოების ინსპექტორი/SAFA-ს ინსპექტორი უფლებამოსილია შეაჩეროს საპარტო ხომალდის ფრენა, აგრეთვე ნებისმიერ პირს შეუჩეროს სერტიფიკატით (მოწმობით) ან სხვა საავიაციო დოკუმენტით მინიჭებული უფლებების შემდგომი განხორციელება, თუ ინსპექტიონებისას აღმოჩენილი ნაკლოვანება საფრთხეს უქმნის ფრენის უსაფრთხოებას ან სამოქალაქო ავიაციის უშიშროებას.

6. იურიდიული და ფიზიკური პირები, რომლებიც ინსპექტიონების ობიექტები არიან, ვალდებული არიან, დაეხმარონ ფრენის უსაფრთხოების ინსპექტორს/SAFA-ს ინსპექტორს მის მიერ სამსახურებრივი მოვალეობის შესრულებაში და წარუდგინონ ფრენის უსაფრთხოებასთან, საპარტო ხომალდის ექსპლუატაციასა და ტექნიკურ მომსახურებასთან და საავიაციო უშიშროებასთან დაკავშირებული ნებისმიერი დოკუმენტი და ინფორმაცია.

7. სააგენტო უზრუნველყოფს ფრენის უსაფრთხოების ინსპექტორის/SAFA-ს ინსპექტორის ფუნქციურ დამოუკიდებლობას ინსპექტიონების პროცესში.

8. ინსპექტიონების წესი და ფრენის უსაფრთხოების ინსპექტორის/SAFA-ს ინსპექტორის უფლებამოსილები განისაზღვრება სააგენტოს ნორმატიული აქტით.

9. სააგენტო უფლებამოსილია არ გაასაჯაროოს ინსპექტიონებისა და ზედამხედველობის განხორციელებისას მოპოვებული ფრენის უსაფრთხოებასთან/საავიაციო უშიშროებასთან დაკავშირებული ინფორმაცია, თუ ამ ინფორმაციის გასაჯაროებამ შეიძლება უარყოფითი გავლენა მოახდინოს ფრენის უსაფრთხოებაზე ან საავიაციო უშიშროებაზე, „საერთაშორისო სამოქალაქო ავიაციის შესახებ“ ჩივაგოს 1944 წლის კონვენციის მე-19 დანართის შესაბამისად.

საქართველოს 2012 წლის 5 ივნისის კანონი №6385 – ვებგვერდი, 19.06.2012წ.

საქართველოს 2013 წლის 12 ივნისის კანონი №822 – ვებგვერდი, 06.08.2013წ.

საქართველოს 2015 წლის 11 დეკემბრის კანონი №4620 – ვებგვერდი, 23.12.2015წ.

საქართველოს 2017 წლის 22 დეკემბრის კანონი №1818 – ვებგვერდი, 11.01.2018წ.

მუხლი 8². საავიაციო უსაფრთხოების პროგრამა, უსაფრთხოების მართვის სისტემა

1. საავიაციო უსაფრთხოების პროგრამა არის წესებისა და ღონისძიებების ერთობლიობა, რომელთა მიზანია სახელმწიფოში ფრენის უსაფრთხოების უზრუნველყოფის დონის ამაღლება.

2. საქართველოს საერთაშორისო ხელშეკრულებებისა და შეთანხმებების შესაბამისად შემუშავებულ საავიაციო უსაფრთხოების პროგრამას ამტკიცებს საქართველოს მთავრობა.

3. უსაფრთხოების მართვის სისტემა წარმოადგენს ფრენის უსაფრთხოების მართვისადმი სისტემურ მიდგომას, რომელიც მოიცავს სავალდებულო ორგანიზაციულ სტრუქტურას, ფრენის უსაფრთხოებისთვის

პასუხისმგებელ პირთა იერარქიას, სახელმძღვანელო პრინციპებსა და პროცედურებს.

4. საქართველოს საერთაშორისო ხელშეკრულებებისა და შეთანხმებების მოთხოვნების შესაბამისად შემუშავებულ უსაფრთხოების მართვის სისტემის ზოგად წესებს ამტკიცებს სააგნტო.

საქართველოს 2013 წლის 12 ივლისის კანონი №822 – ვებგვერდი, 06.08.2013წ.

მუხლი 8³. საავიაციო მოვლენა და მისი შეტყობინების წესი

1. საავიაციო მოვლენა არის საავიაციო შემთხვევა, სერიოზული ინციდენტი ან ინციდენტი, აგრეთვე საჰაერო ხომალდის ან/და მისი სისტემის გაუმართაობა, სააერნაოსნო მომსახურების გაწევისას გამოყენებული სისტემებისა და ტექნიკური საშუალებების მტყუნება ან სხვა სახის უჩვეულო ვითარება, რომელმაც ზემოქმედება მოახდინა ან რომელსაც შეეძლო ზემოქმედება მოეხდინა ფრენის უსაფრთხოებაზე.

2. საავიაციო მოვლენის შეტყობინების წესს ამტკიცებს სააგნტო.

3. სააგნტო ვალდებულია შეაგროვოს ინფორმაცია საავიაციო მოვლენების შესახებ, უზრუნველყოს ამ ინფორმაციის მიმწოდებლის პირადი მონაცემების კონფიდენციალურობა, ორგანიზება გაუწიოს და განახორციელოს შეტყობინებების ანალიზი და დამუშავება, შექმნას და შეინარჩუნოს შეტყობინებების მონაცემთა ბაზა, შეტყობინების შესახებ მონაცემები გაცვალოს სხვა ქვეყნის საავიაციო ხელისუფლებასთან და საერთაშორისო საავიაციო ორგანიზაციებთან, განსაზღვროს ფრენის უსაფრთხოების დონის გაუმჯობესების ღონისძიებები.

4. საავიაციო მოვლენის შეტყობინების მიზანია პრევენციული ღონისძიებების გატარება და არა ვინმეს ბრალეულობის ან მისი დადგომისათვის ვინმეს პასუხისმგებლობის დადგენა.

საქართველოს 2013 წლის 12 ივლისის კანონი №822 – ვებგვერდი, 06.08.2013წ.

მუხლი 9. საავიაციო საქმიანობის ნორმატიული აქტები

1. საავიაციო საქმიანობის მარეგულირებელი ორგანოები თავიანთი კომპეტენციის ფარგლებში, ამ კოდექსისა და საქართველოს სხვა საკანონმდებლო აქტების საფუძველზე გამოსცემენ საავიაციო საშუალებების ყველა მფლობელისა და მომხმარებლისათვის სავალდებულო წესებს, ბრძანებებს, მითითებებს, ინსტრუქციებს, ცირკულარებს და სხვა ნორმატიულ და ინდივიდუალურ აქტებს საავიაციო საქმიანობის განხორციელების, საავიაციო საშუალებების წარმოების, სარემონტო სამუშაოების ჩატარების, მშენებლობისა და ექსპლუატაციის საკითხების რეგულირებისათვის და საავიაციო უშიშროების ღონისძიებების დაუყოვნებლივ განსახორციელებლად.

1¹. სამოქალაქო საავიაციო საქმიანობა, გარდა ამ მუხლის პირველ ნაწილში აღნიშნული აქტებისა, რეგულირდება საერთაშორისო საავიაციო ორგანიზაციებისა და ევროკავშირის მიერ მიღებული რეგულაციებით ან დირექტივებით დამტკიცებული სახელმძღვანელოებით, სახელმძღვანელო მასალებითა და პროცედურებით.

2. სხვა სამინისტროებისა და უწყებების ნორმატიული აქტების პროექტები, რომლებითაც გათვალისწინებულია აფეთქება, სროლა, მაღლივი კორპუსებისა და მოწყობილობების მშენებლობა, ელექტროგადამცემი ხაზების მონტაჟი, რადიოდაბრკოლებების შექმნა და უსაფრთხო საჰაერო მოძრაობისათვის სხვა სახიფათო სამუშაოების შესრულება, უნდა შეთანხმდეს საავიაციო საქმიანობის მარეგულირებელ ორგანოებთან.

საქართველოს 2006 წლის 25 მაისის კანონი №3185 - სსმ I, №17, 30.05.2006 წ., მუხლ.130

საქართველოს 2012 წლის 26 აპრილის კანონი №6093 – ვებგვერდი, 10.05.2012წ.

საქართველოს 2015 წლის 11 დეკემბრის კანონი №4620 – ვებგვერდი, 23.12.2015წ.

მუხლი 9¹. სააგნტოს სამართლებრივი აქტები

1. სააგნტოს დირექტორი გამოსცემს ნორმატიულ და ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივ აქტებს ამ კანონით, საქართველოს სხვა სამართლებრივი აქტებითა და საერთაშორისო ხელშეკრულებებითა და შეთანხმებებით გათვალისწინებულ შემთხვევებსა და ფარგლებში.

1¹. სააგნტოს დირექტორი უფლებამოსილია ფრენის უსაფრთხოების მოთხოვნების ან/და საავიაციო უშიშროების მოთხოვნების გათვალისწინებით დაუშვას სამოქალაქო ავიაციის სფეროში მოქმედი ნორმატიული აქტებიდან გამონაკლისები შესაბამისი ნორმატიული აქტებით განსაზღვრულ შემთხვევებსა და ფარგლებში.

2. სააგნტოს სამართლებრივი აქტები საჩივრდება მხოლოდ სასამართლოში კანონმდებლობით დადგენილი წესით.

3. სარჩელის სასამართლოში წარდგენის შემთხვევაში ჩერდება სააგნტოს შესაბამისი სამართლებრივი აქტის მოქმედება, გარდა იმ სამართლებრივი აქტისა, რომელიც გამოცემულია „საერთაშორისო სამოქალაქო ავიაციის შესახებ“ ჩიკაგოს 1944 წლის კონვენციის, მისი დანართების ან/და სამოქალაქო ავიაციის სფეროში მოქმედი სხვა ნორმატიული აქტების მოთხოვნების დარღვევის გამო, რამაც საფრთხე შეუქმნა ფრენის უსაფრთხოებას ან/და საავიაციო უშიშროებას ან რასაც შეეძლო ასეთი საფრთხის შექმნა.

საქართველოს 2015 წლის 11 დეკემბრის კანონი №4620 – ვებგვერდი, 23.12.2015წ.

საქართველოს 2017 წლის 22 დეკემბრის კანონი №1818 – ვებგვერდი, 11.01.2018წ.

მუხლი 9². უსაფრთხოების მითითება

1. უსაფრთხოების მითითება არის სააგენტოს მიერ გამოცემული (ზეპირად ან წერილობით) ან აღიარებული დოკუმენტი, რომელიც გამოიცემა/აღიარებული იქნება იმ შემთხვევაში, თუ დადასტურდა, რომ საფრთხე ექმნება ფრენის უსაფრთხოებას ან/და საზოგადოებრივ უსაფრთხოებას, და რომელიც მიმართულია საავიაციო უსაფრთხოების აღდგენისკენ.

2. შესაბამის იურიდიულ ან ფიზიკურ პირს ეგზავნება წერილობითი უსაფრთხოების მითითება, რომელშიც ასახულია სულ მცირე შემდეგი ინფორმაცია:

ა) საფრთხის აღწერა;

ბ) იურიდიული ან ფიზიკური პირი, რომელსაც შეეხება უსაფრთხოების მითითება;

გ) განსახორციელებელი (მათ შორის, საჭიროების შემთხვევაში – დაუყოვნებლივ განსახორციელებელი) მოქმედებების ჩამონათვალი და მათი განხორციელების საჭიროების დასაბუთება;

დ) განსახორციელებელი მოქმედებების განხორციელების ვადები;

ე) უსაფრთხოების მითითების ძალაში შესვლის თარიღი.

3. გადაუდებელი აუცილებლობის შემთხვევაში, როდესაც საჭიროა დაუყოვნებლივ მოქმედება, უსაფრთხოების მითითება გამოიცემა ზეპირად, ამ მუხლის მე-2 ნაწილში მითითებული ინფორმაციის გათვალისწინებით. უსაფრთხოების მითითება გონივრულ ვადაში წერილობით ფორმდება.

4. იურიდიული ან ფიზიკური პირი, რომელსაც შეეხება უსაფრთხოების მითითება, ვალდებულიადადგენილ ვადაში უზრუნველყოს უსაფრთხოების მითითების შესრულება.

5. გამოცემული/აღიარებული უსაფრთხოების მითითების შესრულებას ზედამხედველობს სააგენტო. საქართველოს 2017 წლის 22 დეკემბრის კანონი №1818 - ვებგვერდი, 11.01.2018წ.

თავი III. საპარო სივრცე და სააერნაოსნო მომსახურება

საქართველოს 2017 წლის 22 დეკემბრის კანონი №1818 - ვებგვერდი, 11.01.2018წ.

მუხლი 10. საქართველოს საპარო სივრცე და საპარო სივრცით სარგებლობა

1. საქართველოს საპარო სივრცით სარგებლობის უფლება როგორც საერთაშორისო ფრენის, ისე ადგილობრივი ფრენის განხორციელებისას აქვს ნებისმიერ საპარო სატრანსპორტო სამუალებას საქართველოს სახელმწიფოსთან დადებული ორმხრივი შეთანხმების ან/და მრავალმხრივი შეთანხმების შესაბამისად, ხოლო საქართველოში რეგისტრირებული გადამყვან-გადამზიდველი და საქართველოს სამოქალაქო საპარო ხომალდების სახელმწიფო რეესტრში რეგისტრირებული საპარო ხომალდი ადგილობრივი ფრენის განხორციელებისას საქართველოს საპარო სივრცით სარგებლობენ საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად.

[2. თუ საქართველოს საპარო სივრცით სარგებლობა უკავშირდება სარაკეტო-საარტილერიო სროლას, ასაფეთქებელი სამუშაოების წარმოებას ან სხვა მსგავს საქმიანობას, იგი ხორციელდება საპარო ხომალდის ფრენის უსაფრთხოების უზრუნველყოფის პირობით.]

3. საქართველოს საპარო სივრცეში სარაკეტო-საარტილერიო სროლის, ასაფეთქებელი და სხვა სახის სამუშაოების უსაფრთხო წარმოების წესს შეიმუშავებენ საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო და სააგენტო და ამტკიცებს საქართველოს მთავრობა. (ამოქმედდეს 2019 წლის 1 იანვრიდან)]

საქართველოს 2017 წლის 22 დეკემბრის კანონი №1818 - ვებგვერდი, 11.01.2018წ.

მუხლი 10¹. (ამოღებულია)

საქართველოს 2013 წლის 12 ივლისის კანონი №822 - ვებგვერდი, 06.08.2013წ.

საქართველოს 2017 წლის 22 დეკემბრის კანონი №1818 - ვებგვერდი, 11.01.2018წ.

მუხლი 10². (ამოღებულია)

საქართველოს 2013 წლის 27 დეკემბრის კანონი №1900 - ვებგვერდი, 30.12.2013წ.

საქართველოს 2017 წლის 22 დეკემბრის კანონი №1818 - ვებგვერდი, 11.01.2018წ.

მუხლი 11. სააერნაოსნო მომსახურება

1. ჰაერნაოსნობის უსაფრთხოების, რეგულარულობისა და ეფექტიანობის უზრუნველსაყოფად საპარო მოძრაობისთვის გაწეული სააერნაოსნო მომსახურება ითვალისწინებს:

ა) საპარო მოძრაობის ორგანიზებას, რომელიც მოიცავს:

ა.ა) საპარო მოძრაობის მომსახურებას;

ა.ბ) საპარო სივრცის ორგანიზებას;

ა.გ) საპარო მოძრაობის ნაკადების ორგანიზებას;

ბ) საავიაციო კავშირგაბმულობის, სანავიგაციო და სარადიოლოკაციო მომსახურებას;

გ) საავიაციო მეტეოროლოგიურ მომსახურებას;

დ) ჰაერსანაოსნო ინფორმაციით მომსახურებას;

ე) საძებნ-სამაშველო მომსახურებას.

2. ამ მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებულ მომსახურებას ან მის ცალკეულ სახეებს საქართველოს საპატიო სივრცეში ან მის ნაწილში, აგრეთვე ღია ზღვის თავზე არსებული საპატიო სივრცის ფარგლებში, სადაც საპატიო მოძრაობის მომსახურებას საქართველო უზრუნველყოფს, და სამოქალაქო აეროდრომებზე ახორციელებს სააგენტოს მიერ სერტიფიცირებული სააერნაოსნო მომსახურების საწარმო.

3. სააერნაოსნო მომსახურების საწარმოს სერტიფიცირების წესს ნორმატიული აქტით ამტკიცებს სააგენტო.

4. სერტიფიცირებულ სააერნაოსნო მომსახურების საწარმოს სააერნაოსნო მომსახურების გამწევად ნიშნავს სააგენტო.

5. სააერნაოსნო მომსახურების საწარმო უზრუნველყოფს სააერნაოსნო მომსახურების გაწევას საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად, ICAO-ს რეგიონალური ჰაერსანაოსნო გეგმისა და ერთიანი ევროპული ცის საპატიო მოძრაობის ორგანიზების გენერალური გეგმის მოთხოვნათა გათვალისწინებით.

საქართველოს 2006 წლის 25 მაისის კანონი №3185 - სსმ I, №17, 30.05.2006 წ., მუხ.130

საქართველოს 2007 წლის 30 მარტის კანონი №4597 - სსმ I, №11, 10.04.2007 წ., მუხ.101

საქართველოს 2011 წლის 22 თებერვლის კანონი №4217 – ვებგვერდი, 10.03.2011წ.

საქართველოს 2017 წლის 22 დეკემბრის კანონი №1818 – ვებგვერდი, 11.01.2018წ.

მუხლი 12. საპატიო მოძრაობის მომსახურება

1. საპატიო მოძრაობის მომსახურება მოიცავს:

ა) საფრენოსნო-საინფორმაციო მომსახურებას (მათ შორის, სააერნაოდრომო საფრენოსნო-საინფორმაციო მომსახურებას, სააერნაოდრომო საინფორმაციო-ავტომატურ მომსახურებას);

ბ) საავარიო მომსახურებას;

გ) საპატიო მოძრაობის საკონსულტაციო მომსახურებას;

დ) საპატიო მოძრაობის სამეთვალყურეო მომსახურებას (რაიონულ სამეთვალყურეო მომსახურებას, მისადგომის სამეთვალყურეო მომსახურებას, სააერნაოდრომო სამეთვალყურეო მომსახურებას).

2. საპატიო მოძრაობის მომსახურების წესს ნორმატიული აქტით ამტკიცებს სააგენტო.

საქართველოს 2013 წლის 6 სექტემბრის კანონი №1038 – ვებგვერდი, 23.09.2013წ.

საქართველოს 2017 წლის 22 დეკემბრის კანონი №1818 – ვებგვერდი, 11.01.2018წ.

მუხლი 13. სააერნაოსნო მომსახურების ტექნიკური უზრუნველყოფა

1. სააერნაოსნო მომსახურების ტექნიკური უზრუნველყოფა გულისხმობს ამ კოდექსის მე-11მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებულ მომსახურებასთან დაკავშირებული ტექნიკური საშუალებების/სისტემების ოპერირების ქმედუნარიანობას, საიმედოობას, უწყვეტობასა და მთლიანობას.

2. სააერნაოსნო მომსახურების საწარმო უზრუნველყოფს ამ კოდექსის მე-11 მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებულ მომსახურებასთან დაკავშირებული ტექნიკური საშუალებების/სისტემების ოპერირების ქმედუნარიანობას, საიმედოობას, უწყვეტობასა და მთლიანობას.

3. სააერნაოსნო მომსახურების საწარმომ უნდა გამოიყენოს სააერნაოსნო მომსახურების გაწევასთან დაკავშირებული მხოლოდ ის ტექნიკური საშუალება/სისტემა, რომელიც სააგენტომ წინასწარ აღიარა.

4. სააერნაოსნო მომსახურების ტექნიკური უზრუნველყოფის წესს ნორმატიული აქტით ამტკიცებს სააგენტო.

საქართველოს 2006 წლის 25 მაისის კანონი №3185 - სსმ I, №17, 30.05.2006 წ., მუხ.130

საქართველოს 2007 წლის 30 მარტის კანონი №4597 - სსმ I, №11, 10.04.2007 წ., მუხ.101

საქართველოს 2011 წლის 22 თებერვლის კანონი №4217 – ვებგვერდი, 10.03.2011წ.

საქართველოს 2017 წლის 22 დეკემბრის კანონი №1818 – ვებგვერდი, 11.01.2018წ.

მუხლი 14. საავიაციო მეტეოროლოგიური მომსახურება

1. საავიაციო მეტეოროლოგიური მომსახურება მოიცავს საპატიო ხომალდების ექსპლუატანტების, ეკიპაჟის საფრენოსნო შემადგენლობის წევრების, საპატიო მოძრაობის მომსახურების ორგანოს, ძებნა-შველის ოპერაციებში ჩართული ორგანოს, აეროპორტების და საქართველოს საპატიო სივრცის სხვა მომხმარებლების მეტეოროლოგიური ინფორმაციით უზრუნველყოფას.

2. საავიაციო მეტეოროლოგიური მომსახურების გაწევას უზრუნველყოფს სააგენტო.

3. საქართველოს სამოქალაქო ავიაციის მეტეოროლოგიური უზრუნველყოფის წესის შესახებ ტექნიკურ რეგლამენტს ამტკიცებს საქართველოს მთავრობა.

საქართველოს 2006 წლის 25 მაისის კანონი №3185 - სსმ I, №17, 30.05.2006 წ., მუხ.130

საქართველოს 2007 წლის 30 მარტის კანონი №4597 - სსმ I, №11, 10.04.2007 წ., მუხ.101

საქართველოს 2011 წლის 22 თებერვლის კანონი №4217 – ვებგვერდი, 10.03.2011წ.

საქართველოს 2013 წლის 6 სექტემბრის კანონი №1038 – ვებგვერდი, 23.09.2013წ.

საქართველოს 2017 წლის 22 დეკემბრის კანონი №1818 – ვებგვერდი, 11.01.2018წ.

მუხლი 15. ჰაერსანაოსნო ინფორმაციით მომსახურება

1. ჰაერსანაოსნო მონაცემები და ჰაერსანაოსნო ინფორმაცია მოიცავს ინფორმაციას საქართველოს საპატიო სივრცისა და ღია ზღვის თავზე არსებული საპატიო სივრცის შესახებ, სადაც საპატიო მოძრაობის მომსახურებას საქართველო უზრუნველყოფს.

2. სააერნაოსნო მომსახურების საწარმო ჰაერსანაოსნო მონაცემებისა და ჰაერსანაოსნო ინფორმაციის

მიმწოდებლებისგან იღებს ჰაერსანაოსნო მონაცემებსა და ჰაერსანაოსნო ინფორმაციას, ახარისხებს, აერთიანებს მათ, ახდენს მათ რედაქტირებას (შინაარსის შეუცვლელად), ინახავს და დადგენილი ფორმატით აქვეყნებს და ავრცელებს მათ.

3. ჰაერსანაოსნო მონაცემებისა და ჰაერსანაოსნო ინფორმაციის მიმწოდებლებს და მათ უფლება-მოვალეობებს განსაზღვრავს და ჰაერსანაოსნო მონაცემებისა და ჰაერსანაოსნო ინფორმაციის მიმწოდების წესს ამტკიცებს საქართველოს მთავრობა.

4. ჰაერსანაოსნო ინფორმაციის გაერთიანებულ პაკეტს საქართველოს სახელმწიფოს სახელით აქვეყნებს სააერნაოსნო მომსახურების საწარმო და იგი ყველასთვის ხელმისაწვდომია.

5. ჰაერსანაოსნო ინფორმაციით მომსახურების წესს ნორმატიული აქტით ამტკიცებს სააგენტო.

საქართველოს 2006 წლის 25 მაისის კანონი №3185 - სსმ I, №17, 30.05.2006 წ., მუხ.130

საქართველოს 2007 წლის 30 მარტის კანონი №4597 - სსმ I, №11, 10.04.2007 წ., მუხ.101

საქართველოს 2011 წლის 22 თებერვლის კანონი №4217 – ვებგვერდი, 10.03.2011წ.

საქართველოს 2013 წლის 12 ივნისის კანონი №822 – ვებგვერდი, 06.08.2013წ.

საქართველოს 2017 წლის 22 დეკემბრის კანონი №1818 – ვებგვერდი, 11.01.2018წ.

მუხლი 16. საქართველოს საპარო სივრცის სტრუქტურა და საპარო სივრცის კლასიფიკაცია

1. საქართველოს საპარო სივრცისა და ღია ზღვის თავზე არსებული საპარო სივრცის, სადაც საპარო მოძრაობის მომსახურებას საქართველოს სახელმწიფო უზრუნველყოფს, სტრუქტურას და საპარო სივრცის კლასიფიკაციას შეიძლება სააგენტო საქართველოს თავდაცვის სამინისტროსთან შეთანხმებით.

2. ამ მუხლის პირველი ნაწილის მოთხოვნათა გათვალისწინებით სააგენტო შეიძლება:

ა) საფრენოსნო ინფორმაციის რაიონს;

ბ) სამეთვალყურეო რაიონს;

გ) სამეთვალყურეო არეს;

დ) საკვანძო სამეთვალყურეო რაიონს;

ე) სააეროდორო მოძრაობის არეს;

ვ) საფრენოსნო საინფორმაციო არეს;

ზ) ფრენისათვის შეზღუდულ არეებს;

თ) ფრენისათვის სახიფათო არეებს;

ი) ფრენისათვის აკრძალულ არეებს, აგრეთვე სახელმწიფოებრივი ინტერესების გათვალისწინებით – სხვა არეებს.

3. ამ მუხლის მე-2 ნაწილით გათვალისწინებული ფრენისათვის შეზღუდული არეები, ფრენისათვის სახიფათო არეები, ფრენისათვის აკრძალული არეები და სხვა არეები უნდა დადგინდეს დროებით. ვადა, რომლითაც დგინდება შესაბამისი არე, არ უნდა აღემატებოდეს ამ არის დადგენის გამომწვევი პირობების არსებობის ვადას.

საქართველოს 2017 წლის 22 დეკემბრის კანონი №1818 – ვებგვერდი, 11.01.2018წ.

მუხლი 17. საპარო სივრცით მოქნილი სარგებლობა

1. სახელმწიფოებრივი ინტერესების (მათ შორის, თავდაცვისუნარიანობის) გათვალისწინებით, საპარო მოძრაობისა და საპარო სივრცის ორგანიზების ხელშეწყობისთვის გამოიყენება საპარო სივრცით მოქნილი სარგებლობის კონცეფცია, რომელიც არის საპარო ნავიგაციის უსაფრთხოების ევროპული ორგანიზაციის (EUROCONTROL) მიერ შეიძლება მოქმედი სამოქალაქო ავიაციის კონფერენციის წევრ სახელმწიფოებში მოქმედი საპარო სივრცის მართვის კონცეფცია.

[2. საპარო სივრცის ორგანიზება ხდება სამოქალაქო ავიაციის მარეგულირებელი სახელმწიფო ორგანოებისა და სახელმწიფო ავიაციის მარეგულირებელი სახელმწიფო ორგანოების მიერ საპარო სივრცის ერთობლივი, სამოქალაქო-სამხედრო კომიტეტის და საპარო სივრცის ორგანიზების ჯგუფის შექმნით და სტრატეგიულ, პრეტაქტიკურ და ტაქტიკურ დონეებზე მათი მჭიდრო კოორდინაციით. (ამოქმედდეს 2018 წლის 1 სექტემბრიდან)]

3. საქართველოს საპარო სივრცით მოქნილი სარგებლობის წესს შეიძლება საქართველოსთავდაცვის სამინისტრო და სააგენტო და ამტკიცებს საქართველოს მთავრობა.

საქართველოს 2006 წლის 25 მაისის კანონი №3185 - სსმ I, №17, 30.05.2006 წ., მუხ.130

საქართველოს 2013 წლის 27 დეკემბრის კანონი №1900 – ვებგვერდი, 30.12.2013წ.

საქართველოს 2017 წლის 22 დეკემბრის კანონი №1818 – ვებგვერდი, 11.01.2018წ.

მუხლი 18. საქართველოს საპარო სივრცის დიზაინი

[1. საქართველოს საპარო სივრცის ფარგლებში სააგენტოს მიერ სერტიფიცირებული სააერნაოსნო მომსახურების საწარმო ახორციელებს საპარო მოძრაობის მომსახურების ტრასების, ფრენის მინიმალური სიმაღლეების და უსაფრთხო საპარო მოძრაობის მომსახურებისათვის მნიშვნელოვანი სხვა ელემენტების დიზაინს, საპარო სივრცის ორგანიზებისა და საპარო მოძრაობის ნაკადების ორგანიზების გათვალისწინებით. (ამოქმედდეს 2018 წლის 1 სექტემბრიდან)]

2. ამ მუხლისა და ამ კოდექსის მე-16 მუხლის მოთხოვნათა გათვალისწინებით, საქართველოს საპარო სივრცის სტრუქტურისა და დიზაინის წესს, რომლითაც განისაზღვრება აგრეთვე საქართველოს საპარო სივრცის კლასიფიკაცია, შეიძლება სააგენტო და ნორმატიული აქტით ამტკიცებს საქართველოს მთავრობა.

მუხლი 19. საქართველოს პარლამენტის მომსახურების უზრუნველყოფა

1. პარლამენტის უსაფრთხოების, რეგულარულობისა და ეფექტურობის უზრუნველსაყოფად საქართველოს პარლამენტის მომსახურებას ახორციელებს საარნაოსნო მომსახურების საწარმო.

2. პარლამენტის მონაცემები და პარლამენტის ინფორმაციის მოიცავს ინფორმაციას საქართველოს საპარლამენტო სივრცის და ღია ზღვის თავზე არსებული საპარლამენტო სივრცის შესახებ, სადაც საპარლამენტო მოძრაობას საქართველო უზრუნველყოფს.

3. საარნაოსნო მომსახურების საწარმო ახორციელებს პარლამენტის მონაცემების და პარლამენტის ინფორმაციის პარლამენტის მონაცემების და პარლამენტის ინფორმაციის მიმწოდებლებისგან მიღებას, დახარისხებას, გაერთიანებას, რედაქტირებას (შინაარსის შეუცვლელად), შენახვას, დადგენილი ფორმატით გამოქვეყნებას და გავრცელებას.

4. პარლამენტის მონაცემების და პარლამენტის ინფორმაციის მიმწოდებლებს, მათ უფლება-მოვალეობებს და პარლამენტის მონაცემების და პარლამენტის ინფორმაციის მიწოდების წესს განსაზღვრავს საქართველოს მთავრობა.

5. პარლამენტის ინფორმაციის გაერთიანებული პაკეტი საქართველოს სახელით ქვეყნდება და ყველასთვის ხელმისაწვდომია.

საქართველოს 2006 წლის 25 მაისის კანონი №3185 - სსმ I, №17, 30.05.2006 წ., მუხ.130

საქართველოს 2007 წლის 30 მარტის კანონი №4597 - სსმ I, №11, 10.04.2007 წ., მუხ.101

საქართველოს 2011 წლის 22 ოქტომბრის კანონი №4217 – ვებგვერდი, 10.03.2011წ.

საქართველოს 2013 წლის 12 ივნისის კანონი №822 – ვებგვერდი, 06.08.2013წ.

საქართველოს 2015 წლის 11 დეკემბრის კანონი №4620 – ვებგვერდი, 23.12.2015წ.

[მუხლი 19. ფრენის პროცედურების დიზაინის მომსახურება]

1. საქართველოს საპარლამენტო სივრცის ფარგლებში არსებული სამოქალაქო აეროდრომებისათვის ფრენის (სახელსაწყოო ან/და ვიზუალური) პროცედურების დიზაინის მომსახურებას, რომელიც მოიცავს ფრენის პროცედურების დიზაინს, დოკუმენტირებას, გადამოწმებას, რეგულარულ გადახედვასა და განახლებას, ახორციელებს სააგნენტოს მიერ სერტიფიცირებული საარნაოსნო მომსახურების საწარმო ფრენის პროცედურების დიზაინის წესის შესაბამისად.

2. ნებისმიერი ფრენის პროცედურა გამოყენებამდე უნდა დაამტკიცოს სააგენტომ.

3. ფრენის პროცედურების დიზაინის წესს ნორმატიული აქტით ამტკიცებს სააგენტო. (ამოქმედდეს 2018 წლის 1 სექტემბრიდან)]

საქართველოს 2017 წლის 22 დეკემბრის კანონი №1818 - ვებგვერდი, 11.01.2018წ.

მუხლი 20. საავიაციო რუკები

1. საქართველოს სამოქალაქო საავიაციო რუკებს ადგენს, მათ ხელმისაწვდომობას უზრუნველყოფს და მათ რეგულარულად აახლებს სააგენტოს მიერ სერტიფიცირებული საარნაოსნო მომსახურების საწარმო.

2. საერთაშორისო სამოქალაქო ავიაციის შესახებ ჩივაგოს 1944 წლის კონვენციის ხელშემკვრელისახელმწიფოს თხოვნით, საქართველო უზრუნველყოფს საკუთარი ტერიტორიის შესახებ იმინფორმაციის ხელმისაწვდომობას, რომელიც აუცილებელია ამ კონვენციის მე-4 დანართისმოთხოვნათა შესასრულებლად.

3. საავიაციო რუკების შედგენის წესს ნორმატიული აქტით ამტკიცებს სააგენტო.

საქართველოს 2017 წლის 22 დეკემბრის კანონი №1818 - ვებგვერდი, 11.01.2018წ.

მუხლი 20¹. საძებნ-სამაშველო მომსახურება

1. საძებნ-სამაშველო მომსახურება მოიცავს ავარიული მდგომარეობის მონიტორინგს, კავშირგაბმულობის უზრუნველყოფას, საქმიანობის კოორდინაციას, ძებნასა და შველას, სამედიცინო დახმარების გაწევას, სამედიცინო მიზნებისათვის ევაკუაციას სახელმწიფო და კერძო რესურსების, მათ შორის, საავიაციო, საზღვაო და სხვა საშუალებების, გამოყენებით.

2. საძებნ-სამაშველო მომსახურება ხორციელდება როგორც საქართველოს ავიაციის ძალებითა დასაშუალებებით, ისე სახმელეთო და საზღვაო საძებნ-სამაშველო ჯგუფების დახმარებით.

3. საძებნ-სამაშველო მომსახურების განხორციელების წესი, განმახორციელებელი სტრუქტურები და მათი უფლება-მოვალეობები განისაზღვრება საავიაციო ძებნა-შველის რეაგირების გეგმით, რომელსაც ამტკიცებს საქართველოს მთავრობა.

4. აეროდრომის ტერიტორიაზე და მის მიმდებარე რაიონში საავიაციო-სამაშველო მომსახურებას ახორციელებს აეროდრომის საავიაციო-სამაშველო რაზმი. მის განხორციელებასთან დაკავშირებულ ხარჯებს ანაზღაურებს საპარლამენტო ბიუჯეტით.

5. საძებნ-სამაშველო მომსახურება ფინანსდება საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტიდან.

საქართველოს 2017 წლის 22 დეკემბრის კანონი №1818 - ვებგვერდი, 11.01.2018წ.

მუხლი 20². უცხო სახელმწიფოს საძებნ-სამაშველო რაზმის საქართველოს ტერიტორიაზე დაშვება

1. საქართველოსთან დადებული შესაბამისი ხელშეკრულების საფუძველზე საქართველოს ტერიტორიაზე დაიშვება უცხო სახელმწიფოს საძებნ-სამაშველო რაზმი და მის მფლობელობაში არსებული ტექნიკური საშუალებები, აგრეთვე მარცხანაცდილი საპარტო ხომალდის მესაკუთრე/საპარტო ხომალდის ექსპლუატანტი ან/და იმ სახელმწიფოს წარმომადგენელი, სადაც აღნიშნული საპარტო ხომალდია რეგისტრირებული.

2. საქართველოსთან შესაბამისი ხელშეკრულების არარსებობის შემთხვევაში საქართველოს ტერიტორიაზე უცხო სახელმწიფოს საძებნ-სამაშველო რაზმი და მის მფლობელობაში არსებული ტექნიკური საშუალებები, აგრეთვე მარცხანაცდილი საპარტო ხომალდის მესაკუთრე ან/და იმ სახელმწიფოს წარმომადგენელი, სადაც აღნიშნული საპარტო ხომალდია რეგისტრირებული, დაიშვება საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით.

3. ღია ზღვის თავზე არსებულ საპარტო სივრცეში, სადაც საპარტო მოძრაობის მომსახურებას საქართველო უზრუნველყოფს, ხიფათში მყოფი საპარტო ხომალდის მგზავრთა ძებნა და შველა ხორციელდება საქართველოს საძებნ-სამაშველო რაზმების მეშვეობით ან საქართველოს და უცხო სახელმწიფოს საერთო ძალებით, მათ შორის შეთანხმების საფუძველზე.

საქართველოს 2017 წლის 22 დეკემბრის კანონი №1818 - ვებგვერდი, 11.01.2018წ.

მუხლი 20³. სააერნაოსნო მომსახურების ზედამხედველობა

1. სააერნაოსნო მომსახურების ზედამხედველობა მოიცავს:

ა) სააერნაოსნო მომსახურების საწარმოს სერტიფიცირებას, ინსპექტირებას და უწყვეტ მონიტორინგს;

ბ) სააერნაოსნო მომსახურების ტექნიკურ უზრუნველყოფასთან დაკავშირებული ტექნიკური საშუალებების/სისტემების აღიარებას;

გ) სააერნაოსნო მომსახურების საწარმოში დაგეგმილი ცვლილებების ზედამხედველობას, უსაფრთხოების/ხარისხის მართვის სისტემის და მასთან დაკავშირებული დოკუმენტაციის შეთანხმებას და სხვა.

2. ამ მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებულ ზედამხედველობას სააგენტო ახორციელებს ამ კოდექსის, საქართველოს საერთაშორისო ხელშეკრულებების და მათ საფუძველზე შემუშავებული წესების შესაბამისად.

საქართველოს 2017 წლის 22 დეკემბრის კანონი №1818 - ვებგვერდი, 11.01.2018წ.

მუხლი 20⁴. სააერნაოსნო მომსახურების გადასახდელი

1. სააერნაოსნო მომსახურების გადასახდელის შედგენისა და გამოთვლის პრინციპები და მეთოდოლოგია განისაზღვრება საქართველოს კონომიკისა და მდგრადი განვითარების მინისტრის ბრძანებით.

2. სააერნაოსნო მომსახურების გადასახდელის გადახდისაგან თავისუფლდება:

ა) სახელმწიფო საპარტო ხომალდი;

ბ) საპარტო ხომალდის ფრენა, რომელიც სრულდება საომარი მდგომარეობის, საგანგებო მდგომარეობის, სტიქიური უბედურების, კატასტროფის, ავარიის დროს ადამიანების, სახელმწიფო და კერძო ქონების გადასარჩენად საძებნ-სამაშველო მომსახურების განსახორციელებლად;

გ) საქართველოს საერთაშორისო ხელშეკრულების საფუძველზე და მის ფარგლებში გათავისუფლებული საპარტო ხომალდი/საპარტო ხომალდის ფრენა.

საქართველოს 2017 წლის 22 დეკემბრის კანონი №1818 - ვებგვერდი, 11.01.2018წ.

კარი II. საპარტო ხომალდები, საავიაციო პერსონალი, აეროდრომები და აეროპორტები

საქართველოს 2017 წლის 22 დეკემბრის კანონი №1818 - ვებგვერდი, 11.01.2018წ.

თავი IV. საპარტო ხომალდები

მუხლი 21. საპარტო ხომალდების კლასიფიცირება

1. საპარტო ხომალდები იყოფა სამოქალაქო, სახელმწიფო და ექსპერიმენტულ ხომალდებად.

2. სამოქალაქო საპარტო ხომალდებს განეკუთვნება ხომალდები, რომლებიც შეტანილია სამოქალაქო საპარტო ხომალდების სახელმწიფო რეესტრში.

3. სახელმწიფო საპარტო ხომალდებს განეკუთვნება ხომალდები, რომლებიც გამოიყენება სამხედრო, საპოლიციო, სახელმწიფო უსაფრთხოებისა და საბაჟო მიზნებისათვის და შეტანილია სახელმწიფო საპარტო ხომალდების რეესტრში.

4. საპარტო ხომალდი არის ექსპერიმენტული, თუ იგი გამოიყენება საცდელი, ექსპერიმენტულ-საკონსტრუქტორო ან სამეცნიერო-კვლევითი ფრენის შესრულების მიზნით.

საქართველოს 2013 წლის 27 დეკემბრის კანონი №1900 - ვებგვერდი, 30.12.2013წ.

საქართველოს 2015 წლის 8 ივლისის კანონი №3954 - ვებგვერდი, 15.07.2015წ.

მუხლი 21¹. უპილოტო საპარტო სისტემა და ხომალდები

1. უპილოტო საპარტო სისტემა არის უპილოტო საპარტო ხომალდებისა და მათ ექსპლუატაციასთან

დაკავშირებული ელემენტების ერთობლიობა.

2. უპილოტო საპარატი, რომლის ბორტზე პილოტი არ იმყოფება.

3. უპილოტო საპარატი, რომლის ბორტზე პილოტი არ იმყოფება. უპილოტო საპარატი, რომლის ბორტზე პილოტი არ იმყოფება. უპილოტო საპარატი, რომლის ბორტზე პილოტი არ იმყოფება.

საქართველოს 2015 წლის 11 დეკემბრის კანონი №4620 - ვებგვერდი, 23.12.2015წ.

მუხლი 22. საპარატი ხომალდების რეგისტრირება

1. ფრენისათვის ვარგისი ყველა საპარატი ხომალდების რეგისტრირებას საპარატი რეგისტრირებას სათანადო მოწმობის (შემდგომში – სერტიფიკატი) გაცემით.

2. სამოქალაქო საპარატი ხომალდების რეგისტრირდება სამოქალაქო საპარატი ხომალდების სახელმწიფო რეგისტრში.

3. სამოქალაქო საპარატი ხომალდების სახელმწიფო რეგისტრში ჩაიწერება ის ხომალდები, რომლებსაც აქვთ ფრენის ვარგისობის სერტიფიკატი.

4. სამოქალაქო საპარატი ხომალდების რეგისტრირების, აღრიცხვისა და სახელმწიფო რეგისტრიდან ამოღების წესებს ადგენს საგენტო და მათ საფუძველზე ახორციელებს ხომალდების რეგისტრის აღრიცხვას.

5. (ამოღებულია).

6. სახელმწიფო საპარატი ხომალდების რეგისტრირდება სახელმწიფო საპარატი ხომალდების სახელმწიფო რეგისტრში.

7. სახელმწიფო საპარატი ხომალდების რეგისტრს აწარმოებს, მათი რეგისტრირების, აღრიცხვის და სახელმწიფო რეგისტრიდან ამოღების წესებს ადგენს საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო.

8. (ამოღებულია – 26.04.2012, №6093).

9. ექსპერიმენტული საპარატი ხომალდები სახელმწიფო რეგისტრში არ რეგისტრირდება. ისინი აღირიცხება იმ ორგანიზაციებში, სადაც სათანადო საცდელ-საკონსტრუქტორო ან სამეცნიერო-კვლევით ფრენას ახორციელებენ.

10. არასამრეწველო ხერხით დამზადებული, არა უმეტეს ათასი კილოგრამი მასის მქონე საპარატი ხომალდები ექვემდებარება სავალდებულო რეგისტრირებას საავიაციო სპორტის შესაბამის უწყებაში.

საქართველოს 2006 წლის 25 მაისის კანონი №3185 - სსმ I, №17, 30.05.2006 წ., მუხ.130

საქართველოს 2007 წლის 30 მარტის კანონი №4597 - სსმ I, №11, 10.04.2007 წ., მუხ.101

საქართველოს 2011 წლის 22 თებერვლის კანონი №4217 – ვებგვერდი, 10.03.2011წ.

საქართველოს 2012 წლის 26 აპრილის კანონი №6093 – ვებგვერდი, 10.05.2012წ.

მუხლი 23. საპარატი ხომალდების სახელმწიფო რეგისტრიდან ამოღება

1. საქართველოს სახელმწიფო რეგისტრიდან საპარატი ხომალდები ამოღება:

ა) ფრენისათვის უვარგისობის გამო საპარატი ხომალდის ჩამოწერისას;

ბ) უცხო სახელმწიფოსა და მის იურიდიულ ან ფიზიკურ პირთათვის საპარატი ხომალდის მიყიდვისას;

გ) უცხო სახელმწიფოსა და მის იურიდიულ ან ფიზიკურ პირთათვის იჯარით აღებული საპარატი ხომალდის დაბრუნებისას;

დ) საპარატი ხომალდის უკვალოდ დაკარგულად გამოცხადებისას;

ე) ხელშემკვრელ მხარეთა შეთანხმებით დაიშვება, აგრეთვე საქართველოს სახელმწიფო რეგისტრიდან იმ საპარატი ხომალდების ამოღება, რომლებიც ვადიან სარგებლობაში გადაეცემა უცხო სახელმწიფოს, მის იურიდიულ ან ფიზიკურ პირებს.

2. საქართველოს სახელმწიფო რეგისტრიდან საპარატი ხომალდის ამოღებისას მასზე გაცემული სარეგისტრაციო სერტიფიკატი კარგავს იურიდიულ ძალას.

მუხლი 24. საპარატი ხომალდის ეროვნულობა

1. საქართველოში ეროვნულად ითვლება ის საპარატი ხომალდი, რომელიც რეგისტრირებულია საქართველოს საპარატი ხომალდების შესაბამის სახელმწიფო რეგისტრში.

2. საპარატი ხომალდი არ შეიძლება რეგისტრირებულ იქნეს ერთზე მეტ სახელმწიფოში.

3. დავა საპარატი ხომალდის ეროვნულობის შესახებ შეიძლება გადაწყდეს დაინტერესებულ სახელმწიფოთა შორის მიღწეული შეთანხმებით ან საერთაშორისო სამედიატორო სასამართლოს მეშვეობით.

მუხლი 25. საპარატი ხომალდების ექსპლუატაციის უფლება

1. საპარატი ხომალდების ექსპლუატაცია ხორციელდება საქართველოში დაწესებულ ფრენის ნორმებთან მათი შესაბამისობის დადგენის შემდეგ. რაც დასტურდება სათანადო სერტიფიკატით.

1¹. ფრენის უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად სააგენტოსა და სხვა სახელმწიფოს შესაბამის უფლებამოსილ ორგანოს შორის შესაძლებელია გაფორმდეს შეთანხმება საპარატი ხომალდის ექსპლუატაციასთან დაკავშირებით ფუნქციების, მოვალეობებისა და საერთაშორისო სტანდარტების უზრუნველყოფისათვის პასუხისმგებლობის განაწილების შესახებ, „საერთაშორისო სამოქალაქო ავიაციის შესახებ“ ჩიკაგოს 1944 წლის კონვენციის 83 bis მუხლის მოთხოვნების შესაბამისად.

2. საქართველოს სახელმწიფო საპარატი ხომალდების ექსპლუატაციას ახორციელებს საქართველოს

თავდაცვის სამინისტრო დადგენილი წესით.

საქართველოს 2006 წლის 25 მაისის კანონი №3185 - სსმ I, №17, 30.05.2006 წ., მუხ.130

საქართველოს 2012 წლის 5 ივნისის კანონი №6385 – ვებგვერდი, 19.06.2012წ.

მუხლი 26. საპარო ხომალდისათვის აუცილებელი საბუთები

1. სამოქალაქო საპარო ხომალდი საფრენად არ დაიშვება, თუ არ არის შემდეგი საბუთები:

ა) სახელმწიფო რეგისტრირების სერტიფიკატი;

ბ) ფრენის ვარგისობის სერტიფიკატი;

გ) საბორტო რადიოსადგურით სარგებლობის ლიცენზია, თუ ხომალდი აღჭურვილია რადიოაპარატურით;
დ) საბორტო ჟურნალი;

ე) სერტიფიკატი ეკიპაჟის თითოეულ წევრზე;

ვ) მგზავრთა გადაყვანისას–მათი გვარების სია, გამგზავრებისა და დანიშნულების პუნქტების მითითებით;
ზ) ტვირთის გადაზიდვისას–მანიფესტი და ამომწურავი დეკლარაცია ტვირთის შესახებ.

2. სააგენტო უფლებამოსილია დამატებით შეიმუშაოს და გამოსცეს იმ საბუთების ნუსხა და ფორმა, რომლებიც აუცილებლად უნდა ინახებოდეს საპარო ხომალდზე ფრენის დანიშნულებისა და მიზნების შესაბამისად.

3. სააგენტოს უფლება აქვს, არა უმეტეს 1000 კილოგრამი მასის კონსტრუქციის საპარო ხომალდისათვის სანორმატივო მოთხოვნების შემუშავებისას ზემოთ აღნიშნული ნუსხიდან გამონაკლისი დაუშვას.

4. სახელმწიფო და ექსპერიმენტულ საპარო ხომალდებზე უნდა ინახებოდეს ის საბუთები, რომლებიც გათვალისწინებულია მათი მფლობელების მიერ შემუშავებულ ნორმატიული აქტებით.

საქართველოს 2006 წლის 25 მაისის კანონი №3185 - სსმ I, №17, 30.05.2006 წ., მუხ.130

საქართველოს 2007 წლის 30 მარტის კანონი №4597 - სსმ I, №11, 10.04.2007 წ., მუხ.101

საქართველოს 2011 წლის 22 თებერვლის კანონი №4217 – ვებგვერდი, 10.03.2011წ.

მუხლი 27. საპარო ხომალდების ამოსაცნობი ნიშნები

1. სამოქალაქო საპარო ხომალდს სახელმწიფო რეესტრში შეტანისას ენიჭება სარეგისტრაციო და ეროვნულობის დამადასტურებელი ამოსაცნობი ნიშნები, რომლებიც დადგენილი წესით აღინიშნება საპარო ხომალდის გარე ზედაპირზე.

2. რეგისტრირებისა და ეროვნულობის დამადასტურებელი ამოსაცნობი ნიშნების გარდა, საპარო ხომალდზე შეიძლება აღინიშნოს სიმბოლოები, ემბლემები და წარწერები, საქართველოს სამოქალაქო საპარო ხომალდების სახელმწიფო რეგისტრირების წესებით გათვალისწინებული პირობების შესაბამისად.

3. საქართველოს სამოქალაქო ხომალდებზე ეროვნულობის ამოსაცნობი ნიშნების ან სხვა ნიშნების აღნიშვნის წესს ადგენს სააგენტო.

4. საქართველოს სახელმწიფო საპარო ხომალდებზე ეროვნულობის ამოსაცნობი ან სხვა ნიშნების აღნიშვნის წესს ადგენს საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო.

საქართველოს 2006 წლის 25 მაისის კანონი №3185 - სსმ I, №17, 30.05.2006 წ., მუხ.130

საქართველოს 2007 წლის 30 მარტის კანონი №4597 - სსმ I, №11, 10.04.2007 წ., მუხ.101

საქართველოს 2011 წლის 22 თებერვლის კანონი №4217 – ვებგვერდი, 10.03.2011წ.

მუხლი 28. მოსახმობი რადიოსიგნალი

მოსახმობი რადიოსიგნალი მიეცემა საქართველოს საპარო ხომალდს, რომელსაც აქვს რადიოკავშირის მოწყობილობა.

თავი V. საავიაციო პერსონალი

მუხლი 29. საავიაციო პერსონალის შემადგენლობა

საავიაციო პერსონალის შემადგენლობის სპეციალობათა ნუსხას შესაბამისად განსაზღვრავენ:

ა) სააგენტო – სამოქალაქო ავიაციის პერსონალისათვის;

ბ) საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო – სახელმწიფო ავიაციის პერსონალისათვის.

საქართველოს 2006 წლის 25 მაისის კანონი №3185 - სსმ I, №17, 30.05.2006 წ., მუხ.130

საქართველოს 2007 წლის 30 მარტის კანონი №4597 - სსმ I, №11, 10.04.2007 წ., მუხ.101

საქართველოს 2011 წლის 22 თებერვლის კანონი №4217 – ვებგვერდი, 10.03.2011წ.

მუხლი 29¹. სამოქალაქო ავიაციის პერსონალის სპეციალური და ფორმის ტანსაცმელი

1. საპარო მოძრაობის სამსახურის საინჟინრო-ტექნიკური ი პერსონალი ატარებს სპეციალურ ტანსაცმელს. საპარო მოძრაობის მართვის მეთვალყურე ები და ჰაერსანაოსნო ინფორმაციის სამსახურის ოფიცირები ატარებენ ფორმის ტანსაცმელს.

2. საავიაციო პერსონალის სპეციალური და ფორმის ტანსაცმლის ნიმუშებს საავიაციო პერსონალის შემადგენლობის სპეციალობათა ნუსხის გათვალისწინებით ამტკიცებს სააგენტო.

საქართველოს 2011 წლის 24 ნოემბრის კანონი №5337 – ვებგვერდი, 05.12.2011წ.

მუხლი 30. საავიაციო პერსონალზე მოწმობის გაცემა

1. საავიაციო პერსონალს უფლება აქვს შესარულოს ფრენა და გასწიოს მომსახურება საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად გაცემული ან აღიარებული მოწმობის (სერტიფიკატის) საფუძველზე.

2. საავიაციო წესებს შეიმუშავებენ:

ა) სამოქალაქო ავიაციის სფეროში – სააგენტო;

ბ) სახელმწიფო ავიაციის სფეროში – საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო.

3. საავიაციო პერსონალმა საქმიანობის განხორციელებისას თან უნდა იქონიოს მოწმობა (სერტიფიკატი), რომელიც უნდა შეესაბამებოდეს აღნიშნულ წესებს.

საქართველოს 2006 წლის 25 მაისის კანონი №3185 - სსმ I, №17, 30.05.2006 წ., მუხ.130

საქართველოს 2007 წლის 30 მარტის კანონი №4597 - სსმ I, №11, 10.04.2007 წ., მუხ.101

საქართველოს 2011 წლის 22 თებერვლის კანონი №4217 – ვებგვერდი, 10.03.2011წ.

მუხლი 31. საავიაციო პერსონალის მომზადება

საავიაციო პერსონალის მომზადება ხორციელდება იმ სასწავლო დაწესებულებებში, რომლებსაც აქვთ სათანადო სერტიფიკატი.

საქართველოს 2012 წლის 5 ივნისის კანონი №6385 – ვებგვერდი, 19.06.2012წ.

მუხლი 32. უცხო სახელმწიფოების მიერ საავიაციო პერსონალზე გაცემული მოწმობის (სერტიფიკატის) ცნობა

უცხო სახელმწიფოების მიერ საავიაციო პერსონალზე გაცემული მოწმობა (სერტიფიკატი) შეიძლება მოქმედებდეს საქართველოს ტერიტორიაზე, თუ არსებობს სახელმწიფოთაშორისი შეთანხმება საავიაციო პერსონალის მოწმობის (სერტიფიკატის) ურთიერთცნობის შესახებ.

საქართველოს 2006 წლის 25 მაისის კანონი №3185 - სსმ I, №17, 30.05.2006 წ., მუხ.130

მუხლი 33. საჰაერო ხომალდის ეკიპაჟი

1. საჰაერო ხომალდის ეკიპაჟი შედგება მეთაურის, საფრენოსნო შემადგენლობის პირებისა და მომსახურე პერსონალისაგან.

2. საჰაერო ხომალდის ეკიპაჟის წევრები. რომლებიც არიან საქართველოს მოქალაქეები, ვალდებული არიან ფლობდნენ სახელმწიფო ენას.

3. სამოქალაქო საჰაერო ხომალდის ეკიპაჟს ეკრძალება მფრინავთა არასრული შემადგენლობით ფრენა, გარდა საომარი მდგომარეობით გამოწვეული განსაკუთრებული შემთხვევებისა.

4. საჰაერო ხომალდის ეკიპაჟის მინიმალური შემადგენლობა განისაზღვრება კონკრეტული ტიპის საჰაერო ხომალდის საფრენოსნო ექსპლუატირების სახელმძღვანელოს საფუძველზე.

5. საცდელი ფრენისას ექსპერიმენტული საჰაერო ხომალდის ეკიპაჟის შემადგენლობას განსაზღვრავენ საჰაერო ხომალდის შემქმნელები.

მუხლი 34. ეკიპაჟის წევრების მოქალაქეობა

1. საქართველოს სახელმწიფო და სამოქალაქო საჰაერო ხომალდების ეკიპაჟის წევრები არიან საქართველოს მოქალაქეები. საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად შეიძლება დაიშვას გამონაკლისი ამ მოთხოვნიდან.

2. ეს წესი მოქმედებს საქართველოს იურიდიულ პირთა მიერ უცხო სახელმწიფოების საჰაერო ხომალდების ექსპლუატირების დროსაც.

მუხლი 35. საჰაერო ხომალდის მეთაური

1. საჰაერო ხომალდის მეთაური არის პილოტი, რომელიც ფრენის შესრულების დროს პასუხს აგებს საჰაერო ხომალდის მართვისა და მისი უსაფრთხოებისათვის.

2. საჰაერო ხომალდის მეთაურს უნდა ჰქონდეს პილოტის სერტიფიკატი, აგრეთვე – კონკრეტული ტიპის საჰაერო ხომალდის დამოუკიდებელი მართვისა და ეკიპაჟის ხელმძღვანელობისათვის საჭირო მომზადება და გამოცდილება საავიაციო წესების შესაბამისად.

3. ფრენის დროს საჰაერო ხომალდის მეთაურის განკარგულება შესასრულებლად სავალდებულოა ხომალდზე მყოფი ყველა პირისათვის.

4. საჰაერო ხომალდის იმულებითი დაფრენის შემთხვევაში, მისი მეთაური, შესაბამისი სახელმწიფო ორგანოების წარმომადგენელთა მოსვლამდე, ხელმძღვანელობს ხომალდზე მყოფ პირთა მოქმედებას.

5. ეკიპაჟის შემადგენლობაში მყოფ შემმოწმებელს, რომელსაც აქვს პილოტი-ინსტრუქტორის კვალიფიკაცია და იკავებს პილოტის ადგილს, ენიჭება ეკიპაჟის მეთაურის უფლებამოსილება.

მუხლი 36. საჰაერო ხომალდის მეთაურის უფლებამოსილება

1. სამოქალაქო საჰაერო ხომალდის მეთაურის უფლებამოსილება განისაზღვრება „საჰაერო ხომალდში ჩადენილ დანაშაულთა და ზოგიერთი სხვა მოქმედების შესახებ“ ტოკიოს 1963 წლის 14 სექტემბრის საერთაშორისო კონვენციით, ამ კოდექსითა და სააგენტოს ნორმატიული აქტებით.

2. სამოქალაქო საჰაერო ხომალდის მეთაური სამსახურებრივი მოვალეობის შესრულებისას უფლებამოსილია:

ა) მიიღოს საბოლოო გადაწყვეტილება საპარტო ხომალდის აფრენის, დაფრენის, აგრეთვე ფრენის შეწყვეტისა და სათადარიგო აეროდრომზე ან აეროდრომის ფარგლების გარეთ დაფრენის შესახებ;

ბ) ფრენის დროს ფრენისათვის აშკარა საფრთხის წარმოშობის შემთხვევაში მიიღოს გადაწყვეტილება საწვავის დაცლის, ბარგის, ტვირთის და საფოსტო გზავნილების საპარტო ხომალდიდან გადმოყრის შესახებ;

გ) ფრენის დროს თავისი კომპეტენციის ფარგლებში გასცეს ბრძანებები საპარტო ხომალდზე მყოფი ყველა პირის მიმართ;

დ) საპარტო ხომალდის, მასზე მყოფი პირებისა და ქონების უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად და საპარტო ხომალდზე დადგენილი წესრიგის შენარჩუნებისათვის მიიღოს ყველა აუცილებელი ზომა, მათ შორის, გამოიყენოს შებოჭვის საშუალება (პლასტიკური ხელბორკილი და სხვა) იმ პირის მიმართ, რომელიც არ ემორჩილება მის მითითებებს და რომლის ქმედება საფრთხეს უქმნის საპარტო ხომალდს, მასზე მყოფ პირებს ან ქონებას ან არღვევს საპარტო ხომალდზე დადგენილ წესრიგს, ასეთი პირი უახლოეს აეროდრომზე დაფრენისთანავე ჩამოსვას საპარტო ხომალდიდან და სათანადო ორგანოებს გადასცეს;

ე) შეცვალოს ფრენის მარშრუტი, გადაკვეთოს სახელმწიფო საზღვარი და დაფრინდეს უცხო ქვეყნის აეროდრომზე, თუ არსებობს ფრენის უსაფრთხოების დარღვევის, ადამიანთა სიცოცხლისა და ჯანმრთელობის ხელყოფის რეალური საშიშროება, რაც გამოწვეულია სამოქალაქო ავიაციის საქმიანობაში მართლსაწინააღმდეგო ჩარევით;

ვ) იყოს საპარტო ხომალდის ექსპლუატაციის ნდობით აღჭურვილი პირი, მისი სახელით დადოს ხელშეკრულებები დავალების შესრულების, ფრენის უსაფრთხოების დაცვის, საპარტო ხომალდის შენარჩუნების, მგზავრთა სიცოცხლისა და ჯანმრთელობის დაცვის პირობების გათვალისწინებით;

ზ) ფრენის დროს ექსტრემალურ ვითარებაში ადამიანთა უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად სათანადოდ არ დაიცვას ფრენის წესები და ეკიპაჟის მოქმედების წარმმართველი ნორმატიული აქტების მოთხოვნები;

თ) არ დაემორჩილოს საპარტო მომრაობის მართვის მეთვალყურის ბრძანებებსა და მითითებებს, თუ მიიჩნევს, რომ მათი შესრულება საფრთხეს უქმნის ფრენას. საპარტო ხომალდის მეთაური ვალდებულია ამის თაობაზე საპარტო მომრაობის მართვის მეთვალყურეს აცნობოს.

3. სახელმწიფო საპარტო ხომალდის მეთაურის უფლებებს განსაზღვრავს საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო.

საქართველოს 2015 წლის 11 დეკემბრის კანონი №4620 - ვებგვერდი, 23.12.2015წ.

თავი VI. აეროდრომები და აეროპორტები

მუხლი 37. აეროდრომებისა და აეროპორტების კლასიფიცირება

საუწყებო დაქვემდებარების მიხედვით, აეროდრომები იყოფა სამოქალაქო ავიაციის, სახელმწიფო ავიაციისა და ექსპერიმენტული ავიაციის აეროდრომებად.

მუხლი 38. აეროდრომების და აეროპორტების მშენებლობა-რეკონსტრუქცია

1. საკვლევ-სამიებო სამუშაოების ჩატარება, აეროდრომების დაპროექტება, მშენებლობა და რეკონსტრუქცია ხორციელდება საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად.

2. აეროდრომების და აეროპორტების მშენებლობა-რეკონსტრუქციისათვის საჭირო ტერიტორია გამოიყოფა საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად.

მუხლი 39. აეროდრომებისა და აეროპორტების სერტიფიცირება და საექსპლუატაციოდ გადაცემა

1. აეროდრომის ექსპლუატირება დაიშვება სახელმწიფო რეგისტრირების გავლისა და აეროდრომის ვარგისობის სერტიფიკატის მიღების შემდეგ.

2. სამოქალაქო ავიაციის აეროდრომების (აეროპორტების) სერტიფიცირების წესს შეიმუშავებს და გამოსცემს სააგენტო.

3. სახელმწიფო ავიაციის აეროდრომები საექსპლუატაციოდ გადაეცემა საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს მიერ შემუშავებული წესით, რომელსაც ამტკიცებს საქართველოს მთავრობა.

4. (ამოღებულია).

საქართველოს 2006 წლის 25 მაისის კანონი №3185 - სსმ I, №17, 30.05.2006 წ., მუხ.130

საქართველოს 2007 წლის 30 მარტის კანონი №4597 - სსმ I, №11, 10.04.2007 წ., მუხ.101

საქართველოს 2011 წლის 22 თებერვლის კანონი №4217 – ვებგვერდი, 10.03.2011წ.

საქართველოს 2013 წლის 6 სექტემბრის კანონი №1038 – ვებგვერდი, 23.09.2013წ.

მუხლი 40. აეროდრომების რეგისტრირება

1. საქართველოს აეროდრომები ექვემდებარება სახელმწიფო რეგისტრირებას. აეროდრომების სახელმწიფო რეგისტრირების შემდეგ აეროდრომების მონაცემები შეიტანება პარსანასნო ინფორმაციის კრებულში.

2. აეროდრომი რეგისტრირება ამოღება მისი გაუქმების ან ექსპლუატაციიდან მოხსნის შემთხვევაში.

3. სამოქალაქო ავიაციის აეროდრომებს რეგისტრაციაში ატარებს სააგენტო, ხოლო სახელმწიფო აეროდრომებს – საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო.

4. სახელმწიფო რეგისტრირება აეროდრომის ამოღების დღიდან მისი სარეგისტრაციო სერტიფიკატი კარგავს

იურიდიულ ძალას, ხოლო მფლობელი – აეროდრომის გამოყენების უფლებას. ამასთან, აეროდრომის მონაცემები ამოიღება ჰაერსანაოსნო ინფორმაციის კრებულებიდან.

საქართველოს 2006 წლის 25 მაისის კანონი №3185 - სსმ I, №17, 30.05.2006 წ., მუხ.130

საქართველოს 2007 წლის 30 მარტის კანონი №4597 - სსმ I, №11, 10.04.2007 წ., მუხ.101

საქართველოს 2011 წლის 22 თებერვლის კანონი №4217 – ვებგვერდი, 10.03.2011წ.

მუხლი 41. აეროდრომის რაიონში მიწათსარგებლობა და ობიექტების მშენებლობა

1. აეროდრომის რაიონში მიწის ნაკვეთის, შენობის, ნაგებობის, კავშირგაბმულობისა და ელექტროგადამცემი ხაზების და სხვა ობიექტების მფლობელები მათი განთავსებისას ან გამოყენებისას ვალდებული არიან, მათი გამოყენების და ამ ობიექტებით სარგებლობის პირობები აეროდრომის ექსპლუატაციის განმახორციელებელ პირთან შეათანხმონ და შესაბამისი სამუშაოები საქართველოს კანონმდებლობით განსაზღვრული ნორმების დაცვით აწარმოონ.

2. იურიდიული და ფიზიკური პირები, რომლებიც არღვევენ აეროდრომის რაიონში მიწათსარგებლობის და ობიექტების მშენებლობის წესებს, ვალდებული არიან, აეროდრომის ექსპლუატაციის განმახორციელებელი პირის მოთხოვნით, მიწათსარგებლობის პირობები და ახალი მშენებლობები დადგენილ ნორმებს შეუსაბამონ ან საკუთარი სახსრებით აიღონ ობიექტები.

3. საქართველოს სამოქალაქო აეროდრომების რაიონებს განსაზღვრავს სააგენტო.

საქართველოს 2006 წლის 25 მაისის კანონი №3185 - სსმ I, №17, 30.05.2006 წ., მუხ.130

საქართველოს 2015 წლის 11 დეკემბრის კანონი №4620 - ვებგვერდი, 23.12.2015წ.

მუხლი 42. აეროდრომის რაიონში შენობის, ნაგებობის და სხვა ობიექტების ნიშანდება

1. აეროდრომის რაიონში შენობის, ნაგებობის, კავშირგაბმულობისა და ელექტროგადამცემი ხაზების, რადიოტექნიკური საშუალებებისა და სხვა ობიექტების მფლობელები ვალდებული არიან, საკუთარი სახსრებით განათავსონ მათზე სადღელამისო ნიშნები და მოწყობილობები.

2. აეროდრომის რაიონში აკრძალულია აეროდრომის ნიშნებისა და მოწყობილობების მსგავსი ნიშნებისა და მოწყობილობების განლაგება, აგრეთვე ლაზერული გამოსხივების მქონე საშუალებების გამოყენება, რომელთაც შეუძლიათ გამოიწვიონ პილოტის დეზორიენტაცია ან ხელი შეუშალონ ფრენების უსაფრთხოდ შესრულებას. საქართველოს 2015 წლის 11 დეკემბრის კანონი №4620 - ვებგვერდი, 23.12.2015წ.

მუხლი 43. აეროპორტის კავშირი ქალაქებსა და დასახლებულ ადგილებთან

1. უახლოეს ქალაქებსა და დასახლებულ ადგილებთან აეროპორტს უნდა ჰქონდეს როგორც სატრანსპორტო მიმოსვლა, ასევე საფოსტო, სატელეფონო, სატელეგრაფო და სხვა სახეობის კავშირი.

2. შესაბამისი სახელმწიფო ორგანოები უზრუნველყოფენ აეროპორტებთან მისასვლელი გზების კეთილმოწყობას, ექსპლუატირებასა და მათზე შეუფერხებელ სატრანსპორტო მოძრაობას.

მუხლი 43¹. საქართველოს სამოქალაქო აეროდრომის ტერიტორიაზე სატრანსპორტო საშუალებების და ქვეითთა მოძრაობის მოწესრიგება

1. საქართველოს სამოქალაქო აეროდრომის ტერიტორიაზე სატრანსპორტო საშუალებების და ქვეითთა მოძრაობის წესებს ნორმატიული აქტით ამტკიცებს სააგენტო.

2. ნებისმიერი პირი, რომელიც საქართველოს სამოქალაქო აეროდრომის ტერიტორიაზე სატრანსპორტო საშუალებით გადაადგილდება, ვალდებულია დაიცვას ამ აეროდრომის ექსპლუატაციის განმახორციელებელი პირის მიერ დადგენილი მოძრაობის წესები.

საქართველოს 2017 წლის 22 დეკემბრის კანონი №1818 - ვებგვერდი, 11.01.2018წ.

კარი III. საპარტო ხომალდების ფრენის საფუძვლები

თავი VII. საპარტო ხომალდების ფრენა

მუხლი 44. ფრენის წესები

1. საქართველოს საპარტო სივრცეში (გარდა ამ კოდექსის მე-16 მუხლის მე-2 ნაწილის „ზ“–„ი“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებული არეებისა) საპარტო ხომალდის ფრენა სრულდება სააგენტოს მიერ დადგენილი ფრენის წესების შესაბამისად, რომლებიც მოიცავს ფრენის გეგმას, სახელსაწყოო და ვიზუალური ფრენის წესებს, უპირატესი ფრენის უფლებებს და ფრენის შესრულებასთან დაკავშირებულ სხვა საკითხებს.

2. ფრენისათვის შეზღუდულ არეებში, ფრენისათვის სახიფათო არეებში და ფრენისათვის განკუთვნილ სხვა დროებით არეებში საპარტო ხომალდის ფრენა სრულდება საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით, სამოქალაქო საპარტო ხომალდის ფრენის უსაფრთხოების დაცვით.

3. ღია ზღვის თავზე არსებულ საპარტო სივრცეში, სადაც საპარტო მოძრაობის მომსახურებას საქართველო უზრუნველყოფს, სამოქალაქო საპარტო ხომალდის ფრენა, გამონაკლისის გარეშე, სრულდება საერთაშორისო სამოქალაქო ავიაციის შესახებ ჩიკაგოს 1944 წლის კონვენციის მე-2 დანართის მოთხოვნათა დაცვით.

საქართველოს 2006 წლის 25 მაისის კანონი №3185 - სსმ I, №17, 30.05.2006 წ., მუხ.130

საქართველოს 2007 წლის 30 მარტის კანონი №4597 - სსმ I, №11, 10.04.2007 წ., მუხ.101

საქართველოს 2011 წლის 22 ოქტომბრის კანონი №4217 – ვებგვერდი, 10.03.2011წ.

საქართველოს 2017 წლის 22 დეკემბრის კანონი №1818 – ვებგვერდი, 11.01.2018წ.

მუხლი 45. საქართველოს საპარო სივრცეში საპარო ხომალდების საფრენად დაშვება

საქართველოს საპარო სივრცეში საფრენად დაიშვება ის საპარო ხომალდი, რომელსაც აქვს სახელმწიფო სარეგისტრაციო და ამოსაცნობი ნიშნები, რომელიც სათანადოდ არის მომზადებული და რომელზედაც ინახება საავიაციო საქმიანობის ზედამხედველობისა და რეგულირების ორგანოების მიერ დადგენილი ყველა აუცილებელი საბუთი. აღნიშნულმა ორგანოებმა შეიძლება დაუშვან ამ წესიდან გამონაკლისი ექსპერიმენტული საპარო ხომალდებისა და იმ ხომალდებისათვის, რომლებიც სახელმწიფო რეგისტრირებას არ საჭიროებს.

საქართველოს 2006 წლის 25 მაისის კანონი №3185 - სსმ I, №17, 30.05.2006 წ., მუხ.130

მუხლი 46. ფრენის გეგმა, სამეთვალყურეო ნებართვა, საფრენოსნო დავალება

1. საქართველოს საპარო სივრცეში საპარო ხომალდის ფრენა სრულდება ფრენის გეგმის საფუძველზე, სამეთვალყურეო ნებართვის მიხედვით. სამეთვალყურეო ნებართვა არის საპარო ხომალდისათვის საპარო მომრაობის სამეთვალყურეო მომსახურების განმახორციელებელი ორგანოს მიერ გაცემული მითითება, რომლითაც დგინდება საპარო ხომალდის მოქმედების პირობები. სახელმწიფო საპარო ხომალდის ფრენა სრულდება საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს შესაბამისი სამსახურის თანხმობის საფუძველზე.

2. ფრენის გეგმა წარედგინება სააერნაოსნო მომსახურების საწარმოს.

3. ძირითადი დოკუმენტი, რომლითაც განისაზღვრება ფრენის მიზანი, ამოცანა და მარშრუტი, არის უფლებამოსილი თანამდებობის პირის მიერ ხელმოწერილი საფრენოსნო დავალება.

საქართველოს 2006 წლის 25 მაისის კანონი №3185 - სსმ I, №17, 30.05.2006 წ., მუხ.130

საქართველოს 2007 წლის 30 მარტის კანონი №4597 - სსმ I, №11, 10.04.2007 წ., მუხ.101

საქართველოს 2008 წლის 23 დეკემბრის კანონი №850 - სსმ I, №40, 29.12.2008 წ., მუხ.276

საქართველოს 2010 წლის 26 ოქტომბრის კანონი №3749 - სსმ I, №62, 05.11.2010 წ., მუხ.389

საქართველოს 2011 წლის 22 ოქტომბრის კანონი №4217 – ვებგვერდი, 10.03.2011წ.

საქართველოს 2017 წლის 22 დეკემბრის კანონი №1818 – ვებგვერდი, 11.01.2018წ.

მუხლი 47. საპარო ხომალდის ფრენისას გარემოზე უარყოფითი ზემოქმედების შემცირება

1. საქართველოს საპარო სივრცით სარგებლობის უფლება ეძლევა იმ სამოქალაქო საპარო ხომალდებს, რომლებიც აკმაყოფილებენ ხმაურისა და გარემოში ძრავის გამონაბოლქვის თაობაზე საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებულ პირობებს.

2. აეროდრომების მფლობელები, ექსპლუატანტები, საპარო ხომალდის ეკიპაჟი ვალდებული არიან დედამიწის ზედაპირზე და საპარო სივრცეში ხომალდების ექსპლუატირების დროს მინიმუმადე შეამცირონ ხომალდის მიერ წარმოქმნილი ხმაური.

3. შესაბამისი ორგანოები უფლებამოსილი არიან, აეროპორტის მფლობელებს მოსთხოვონ საპარო ხომალდის აფრენისა და დაფრენის ეტაპებზე მინიმალური სიმაღლისა და დღე-ღამის გარკვეულ მონაკვეთებში ფრენის შეზღუდვა და ფრენის მარშრუტის შეცვლა.

4. საქართველოს საპარო სივრცეში საპარო ხომალდების ზებგერითი სიჩქარით ფრენა დაიშვება ისეთ სიმაღლეზე, რაც გამორიცხავს გარემოზე მის უარყოფით ზემოქმედებას. საქართველოს საპარო სივრცეში სამოქალაქო საპარო ხომალდების მიერ ბგერითი ზღუდის გადალახვა აკრძალულია.

საქართველოს 2006 წლის 25 მაისის კანონი №3185 - სსმ I, №17, 30.05.2006 წ., მუხ.130

მუხლი 48. ფრენა დასახლებულ ადგილებზე. სადემონსტრაციო ფრენა

1. დასახლებულ ადგილებზე ფრენა დასაშვებია ისეთ სიმაღლეზე, რომელიც საშუალებას იძლევა, ხომალდის მწყობრიდან გამოსვლის შემთხვევაში, უზრუნველყოს მისი დაფრენა დასახლებული ადგილის ფარგლებს გარეთ. ამ წესიდან გამონაკლისია ისეთი შემთხვევები, როდესაც აეროდრომის ასაფრენ-დასაფრენი ზოლის განლაგება არ იძლევა საპარო ხომალდის აფრენისა და დასაფრენად შესვლის საშუალებას დასახლებულ ადგილზე გადაუფრენლად.

2. დასახლებულ ადგილებზე სადემონსტრაციო ფრენის წესს შეიმუშავებს საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო.

3. დასახლებულ ადგილებზე სადემონსტრაციო ფრენის ნებართვას გასცემს სააგენტო ადგილობრივი თვითმმართველობის შესაბამის ორგანოებთან შეთანხმებით.

საქართველოს 2006 წლის 25 მაისის კანონი №3185 - სსმ I, №17, 30.05.2006 წ., მუხ.130

საქართველოს 2007 წლის 30 მარტის კანონი №4597 - სსმ I, №11, 10.04.2007 წ., მუხ.101

საქართველოს 2011 წლის 22 ოქტომბრის კანონი №4217 – ვებგვერდი, 10.03.2011წ.

მუხლი 49. ფრენის წესების დამრღვევი საპარო ხომალდი

საპარო ხომალდი, რომელიც უნებართვოდ შემოფრინდება საქართველოს საპარო სივრცეში ან დაარღვევს საპარო სივრცის გამოყენების სხვა წესებს, ითვლება დამრღვევ საპარო ხომალდად და, გაფრთხილების უგულებელყოფის შემთხვევაში, შეიძლება იძლევებით იქნეს დაფრენილი. დამრღვევი საპარო ხომალდი

სათანადო ბრძანების მიღებისთანავე ვალდებულია დაფრინდეს მითითებულ ადგილზე.

[მუხლი 49. ფრენის წესების დარღვევა, საპარო ხომალდის გზის გადაჭრა]

1. საქართველოს საპარო სივრცის დარღვევის შემთხვევაში საპარო ხომალდის მეთაური ვალდებულია საპარო მოძრაობის მომსახურების ორგანოს სათანადო მითითების მიღებისთანავე უზრუნველყოს მისი მითითებულ ადგილზე დაფრენა. აღნიშნული მითითების შეუსრულებლობის შემთხვევაში შეიძლება აუცილებელი გახდეს საპარო ხომალდის გზის გადაჭრა (საპარო ხომალდის იმულებით დაფრენა).

2. საქართველოს საპარო სივრცეში საპარო ხომალდის გზის გადაჭრა ხდება მხოლოდ უკიდურეს შემთხვევაში, საერთაშორისო სამოქალაქო ავიაციის შესახებ ჩიკაგოს 1944 წლის კონვენციის მე-3 bis მუხლის მოთხოვნათა გათვალისწინებით.

3. საპარო ხომალდის გზის გადაჭრის წესს შეიმუშავებენ საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო და სააგენტო და ამტკიცებს საქართველოს მთავრობა. (ამოქმედდეს 2019 წლის 1 იანვრიდან)]

საქართველოს 2017 წლის 22 დეკემბრის კანონი №1818 - ვებგვერდი, 11.01.2018წ.

მუხლი 50. საავიაციო რადიოკავშირის და ფრაზეოლოგის გამოყენება ფრენისა და საპარო მოძრაობის მომსახურების გაწევის დროს

1. რადიოკავშირის მოწყობილობებით აღჭურვილი საპარო ხომალდის ეკიპაჟი, ხოლო თუ ეკიპაჟი ერთი პირისგან შედგება – პილოტი ვალდებულია უზრუნველყოს ეთერის განუწყვეტელი მოსმენა და საპარო მოძრაობის მომსახურების ორგანოსთან რადიოკავშირის დამყარება რადიოკავშირის დადგენილ საავიაციო სიხშირეებზე.

2. საავიაციო რადიოკავშირის და ფრაზეოლოგის გამოყენების წესს შეიმუშავებენ საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო და სააგენტო და ამტკიცებს საქართველოს მთავრობა.

3. საქართველოს საპარო სივრცეში (გარდა ამ კოდექსის მე-16 მუხლის მე-2 ნაწილის „ზ“-ის „ევეპუნქტებით გათვალისწინებული არებისა, აგრეთვე გარდა ამ მუხლის მე-4 ნაწილით გათვალისწინებული შემთხვევისა) საპარო მოძრაობის მომსახურების ორგანოსა და საპარო ხომალდის ეკიპაჟს შორის რადიოკავშირი ხორციელდება ICAO-ს სამუშაო ენაზე – ინგლისურ ენაზე.

4. თუ საპარო ხომალდი იმყოფება ავარიულ მდგომარეობაში, როდესაც საფრთხე ექმნება ადამიანების სიცოცხლესა და ჯანმრთელობას, მგზავრთა სიცოცხლისა და ქონების უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად, გამონაკლისის სახით, შეიძლება რადიოკავშირის დამყარება ქართულ ენაზე ან ICAO-ს სხვა სამუშაო ენაზე, იმ პირობით, რომ ეს ენა ცნობილია საპარო მოძრაობის მომსახურების გამწევი, რადიოკავშირის განმახორციელებელი პირებისათვის – პილოტისა და მეთვალყურისათვის.

საქართველოს 2006 წლის 25 მაისის კანონი №3185 - სსმ I, №17, 30.05.2006 წ., მუხ.130

საქართველოს 2017 წლის 22 დეკემბრის კანონი №1818 - ვებგვერდი, 11.01.2018წ.

მუხლი 51. სამუშაო დროისა და ფრენის დროის ნორმები

1. სამოქალაქო ავიაციის სამუშაო დროისა და ფრენის დროის ნორმებს განსაზღვრავს ავიასაწარმოს ადმინისტრაცია სააგენტოს შესაბამისი ნორმატიული აქტებისა და საქართველოს შრომის კანონმდებლობის შესაბამისად, საფრენოსნო ქვედანაყოფების ხელმძღვანელობასა და საფრენოსნო შემადგენლობასთან შეთანხმებით.

2. იკრძალება იმ სამუშაო დროისა და ფრენის დროის გადამეტება, რომლებიც დადგენილია სააგენტოს შესაბამისი ნორმატიული აქტებითა და საქართველოს შრომის კანონმდებლობით.

3. სახელმწიფო ავიაციის სამუშაო დროისა და ფრენის დროის ნორმებს განსაზღვრავს საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო.

საქართველოს 2012 წლის 5 ივნისის კანონი №6385 – ვებგვერდი, 19.06.2012წ.

თავი VIII. საერთაშორისო ფრენა

მუხლი 52. საერთაშორისო ფრენა

1. სამოქალაქო საპარო ხომალდების რეგულარული საერთაშორისო მიმოსვლა (გადაყვანა-გადაზიდვა), როდესაც გადაიკვეთება საქართველოს სახელმწიფო საზღვარი, ხორციელდება საქართველოს საერთაშორისო ხელშეკრულებებისა და „საერთაშორისო სამოქალაქო ავიაციის შესახებ“ ჩიკაგოს 1944 წლის კონვენციის მე-6 მუხლის („რეგულარული საპარო მიმოსვლა“) მოთხოვნების შესაბამისად. „რეგულარული საერთაშორისო საპარო მიმოსვლის განსახორციელებლად საქართველოში რეგისტრირებული ავია გადამზიდველისათვის რეგულარული საერთაშორისო საპარო გადამზიდველის სტატუსის მინიჭების (დანიშვნის), დანიშნულ ავიაგადამზიდველებზე ფრენის სიხშირეების განაწილებისა და უცხო სახელმწიფოს მიერ დანიშნული ავიაგადამზიდველის აღიარების წესს“ ადგენს საქართველოს მთავრობა.

2. საქართველოს საპარო სივრცეში არარეგულარული საერთაშორისო ფრენის შესრულების წესს განსაზღვრავს საქართველოს მთავრობა საერთაშორისო ნორმების შესაბამისად.

3. უცხო სახელმწიფოს მიერ დიპლომატიური არხის საშუალებით მომართვის შემთხვევაში საქართველოს საპარო სივრცეში ფრენის უფლებამოსილების მინიჭების წესს შეიმუშავებს საქართველოს საგარეო საქმეთა

სამინისტრო და ამტკიცებს საქართველოს მთავრობა.

საქართველოს 2006 წლის 25 მაისის კანონი №3185 - სსმ I, №17, 30.05.2006 წ., მუხ.130

საქართველოს 2007 წლის 30 მარტის კანონი №4597 - სსმ I, №11, 10.04.2007 წ., მუხ.101

საქართველოს 2009 წლის 1 დეკემბრის კანონი №2177 - სსმ I, №42, 10.12.2009 წ., მუხ.309

საქართველოს 2011 წლის 22 თებერვლის კანონი №4217 – ვებგვერდი, 10.03.2011წ.

საქართველოს 2013 წლის 6 სექტემბრის კანონი №1038 – ვებგვერდი, 23.09.2013წ.

საქართველოს 2017 წლის 22 დეკემბრის კანონი №1818 – ვებგვერდი, 11.01.2018წ.

მუხლი 53. საპასპორტო, საქართველოს საბაჟო საზღვრის გადაკვეთასთან დაკავშირებული და სხვა წესების გამოყენება

საპარო ხომალდებზე, ეკიპაჟსა და ხომალდზე მყოფ მგზავრებზე (მათ შორის, მათ ქონებაზე), რომლებიც შემოდიან საქართველოში ან გადიან საქართველოდან (მათ შორის, ტრანზიტით, საქართველოს ტერიტორიის გავლით), ვრცელდება საქართველოს საპასპორტო, სანიტარიული, საკარანტინო, შემოსვლა-გასვლის, ქონების შემოტანა-გატანის, საქართველოს ტერიტორიაზე სატრანზიტო მიმოსვლის, საქართველოს საგადასახადო კოდექსით დადგენილი, საქართველოს საბაჟო საზღვრის გადაკვეთასთან დაკავშირებული და სხვა წესები.

საქართველოს 2010 წლის 12 ნოემბრის კანონი №3806 - სსმ I, №66, 03.12.2010 წ., მუხ.414

საქართველოს 2012 წლის 27 მარტის კანონი №5963 – ვებგვერდი, 12.04.2012წ.

მუხლი 54. საერთაშორისო ფრენის შესრულება და მომსახურების გაწევა

საპარო ხომალდებს, საავიაციო პერსონალსა და აეროპორტებს უფლება აქვთ, შეასრულონ საერთაშორისო ფრენა და გასწიონ მომსახურება სააგენტოს მიერ გაცემული ნებართვის (სერტიფიკატის, მოწმობის) საფუძველზე.

საქართველოს 2006 წლის 25 მაისის კანონი №3185 - სსმ I, №17, 30.05.2006 წ., მუხ.130

საქართველოს 2007 წლის 30 მარტის კანონი №4597 - სსმ I, №11, 10.04.2007 წ., მუხ.101

საქართველოს 2011 წლის 22 თებერვლის კანონი №4217 – ვებგვერდი, 10.03.2011წ.

მუხლი 55. უცხო სახელმწიფოს სამოქალაქო საპარო ხომალდების საბუთების ცნობა საქართველოს ტერიტორიაზე

1. უცხო სახელმწიფოს სამოქალაქო საპარო ხომალდზე არსებული საბუთები მოქმედებს საქართველოს ტერიტორიაზე, თუ იგი შეესაბამება სამოქალაქო ავიაციის საერთაშორისო ორგანიზაციის მიერ დადგენილ ნორმებს.

2. საქართველოს ტერიტორიაზე უცხო სახელმწიფოს სამოქალაქო საპარო ხომალდის დაფრენის შემთხვევაში ამ მუხლის პირველ პუნქტში აღნიშნულ საბუთებს ამოწმებს სააგენტო.

3. სააგენტო უზრუნველყოფს „საერთაშორისო სამოქალაქო ავიაციის შესახებ“ ჩიკაგოს 1944 წლის კონვენციის მონაწილე სხვა სახელმწიფოებს შორის ამ კონვენციის 83 bis მუხლის ფარგლებში გაფორმებული შეთანხმების შესაბამისად, საპარო ხომალდის უქსპლუატანტის სახელმწიფოს მიერ გაცემული ავიასპეციალისტის, საპარო ხომალდის საფრენად ვარგისობის ან/და რადიოსადგურის მოწმობების აღიარებას.

საქართველოს 2006 წლის 25 მაისის კანონი №3185 - სსმ I, №17, 30.05.2006 წ., მუხ.130

საქართველოს 2007 წლის 30 მარტის კანონი №4597 - სსმ I, №11, 10.04.2007 წ., მუხ.101

საქართველოს 2011 წლის 22 თებერვლის კანონი №4217 – ვებგვერდი, 10.03.2011წ.

საქართველოს 2013 წლის 12 ივნისის კანონი №822 – ვებგვერდი, 06.08.2013წ.

თავი IX. სერტიფიცირება და ლიცენზირება

მუხლი 56. სერტიფიცირება სამოქალაქო ავიაციაში

1. ავიასაწარმოები, რომლებიც ახორციელებენ ან უზრუნველყოფენ საპარო გადაყვანა-გადაზიდვას და საავიაციო სამუშაოების შესრულებას, ავიაციის ტექნიკური მომსახურების საწარმოები, აეროდრომები, აეროპორტები, საპარო ხომალდები და მათი ძრავები, სახმელეთო და საავიაციო მოწყობილობები, სააერნაოსნო მომსახურების (გარდა საძებნ-სამაშველო მომსახურებისა) საწარმოები, სამოქალაქო საავიაციო საგანმანათლებლო დაწესებულებები, ავიასამედიცინო ცენტრები, ავიასამედიცინო უქსპერტები, საავიაციო პერსონალი, საპარო ხომალდების საწვავ-გასამართი საწარმოები და მათი ტექნიკური პერსონალი, სხვა იურიდიული და ფიზიკური პირები, რომელთა საქმიანობა უშუალოდ არის დაკავშირებული ფრენის უსაფრთხოებისა და საავიაციო უშიშროების უზრუნველყოფასთან, ექვემდებარებიან სერტიფიცირებას. სერტიფიკატი ადასტურებს ავიასაწარმოს ფრენის უსაფრთხოებისა და საავიაციო უშიშროების მოთხოვნებთან შესაბამისობას.

2. სამოქალაქო ავიაციაში სერტიფიცირების წესებს ადგენს და სერტიფიცირებას ახორციელებს სააგენტო „საერთაშორისო სამოქალაქო ავიაციის შესახებ“ ჩიკაგოს 1944 წლის კონვენციისა და მისი დანართების და საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად.

3. (ამოღებულია - 22.12.2017, №1818).

საქართველოს 2006 წლის 25 მაისის კანონი №3185 - სსმ I, №17, 30.05.2006 წ., მუხ.130

საქართველოს 2007 წლის 30 მარტის კანონი №4597 - სსმ I, №11, 10.04.2007 წ., მუხ.101

საქართველოს 2011 წლის 22 თებერვლის კანონი №4217 – ვებგვერდი, 10.03.2011წ.

საქართველოს 2012 წლის 5 ივნისის კანონი №6385 – ვებგვერდი, 19.06.2012წ.

საქართველოს 2013 წლის 12 ივნისის კანონი №822 – ვებგვერდი, 06.08.2013წ.

საქართველოს 2015 წლის 11 დეკემბრის კანონი №4620 – ვებგვერდი, 23.12.2015წ.

საქართველოს 2017 წლის 22 დეკემბრის კანონი №1818 – ვებგვერდი, 11.01.2018წ.

მუხლი 57. სერტიფიკატის მოქმედების შეჩერება, სერტიფიკატის შეცვლა ან გაუქმება ან სერტიფიკატით მინიჭებული უფლებების შეზღუდვა

1. სააგენტო უფლებამოსილია შეამოწმოს და სახელმწიფო ინტერესებისა და ფრენის უსაფრთხოების/საავიაციო უშიშროების მოთხოვნათა გათვალისწინებით შეაჩეროს სერტიფიკატის მოქმედება, შეცვალოს ან გააუქმოს სერტიფიკატი ან შეზღუდოს სერტიფიკატით მინიჭებული უფლებები სააგენტოს ნორმატიული აქტების შესაბამისად.

2. ეს გადაწყვეტილება სერტიფიკატის მფლობელს შეუძლია გაასაჩივროს საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად.

საქართველოს 2006 წლის 25 მაისის კანონი №3185 - სსმ I, №17, 30.05.2006 წ., მუხ.130

საქართველოს 2007 წლის 30 მარტის კანონი №4597 - სსმ I, №11, 10.04.2007 წ., მუხ.101

საქართველოს 2011 წლის 22 თებერვლის კანონი №4217 – ვებგვერდი, 10.03.2011წ.

საქართველოს 2015 წლის 11 დეკემბრის კანონი №4620 – ვებგვერდი, 23.12.2015წ.

მუხლი 58. სერტიფიკატით გათვალისწინებული მოთხოვნების დარღვევები

1. სერტიფიკატით გათვალისწინებული მოთხოვნების დარღვევად ითვლება, თუ:

ა) საავიაციო სააქმიანობის შესრულების დროს ფიზიკური პირი მუშაობს სათანადო სერტიფიკატის გარეშე;
ბ) იურიდიული ან ფიზიკური პირი იყენებს სამოქალაქო საპარტო ხომალდს, რომელსაც არა აქვს ფრენის ვარგისობის სერტიფიკატი ან არღვევს აღნიშნული სერტიფიკატით განსაზღვრულ პირობებს;

გ) იურიდიული ან ფიზიკური პირი საპარტო ხომალდის მომსახურების, ექსპლუატირების ან კომერციული საქმიანობის შესასრულებლად დაუშვებს ავიამოსამსახურეს, რომელსაც არა აქვს სათანადო სერტიფიკატი;

დ) იურიდიული ან ფიზიკური პირი ახორციელებს გადაყვანა-გადაზიდვას სათანადო სერტიფიკატის გარეშე ან არღვევს ამ სერტიფიკატით გათვალისწინებულ პირობებს;

ე) იურიდიული ან ფიზიკური პირი საპარტო ხომალდს იყენებს კომერციული მიზნებისათვის, სერტიფიკატის მოთხოვნების ან ამ კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ნორმების დარღვევით;

ვ) სერტიფიკატის მფლობელი საავიაციო საწარმო არ იცავს სერტიფიკატით გათვალისწინებულ რომელიმე პირობას ან შეზღუდვას;

ზ) იურიდიული ან ფიზიკური პირი უსერტიფიკატოდ ან სერტიფიკატით განსაზღვრული ნორმებისა და პირობების დარღვევით ექსპლუატაციას უწევს გადაყვანა-გადამზიდვების მომსახურე აეროპორტს;

თ) სათანადო სერტიფიკატის მქონე იურიდიული ან ფიზიკური პირი ყიდის ან გასაყიდად სთავაზობს საავიაციო საწვავს ან საწვავ-საცხებ საშუალებებს, რომელთა ხარისხი არ შეესაბამება საქართველოში დადგენილ სტანდარტებს;

ი) იურიდიული ან ფიზიკური პირი სერტიფიკატის მისაღებად არასწორ ინფორმაციას აწვდის სააგენტოს.

საქართველოს 2006 წლის 25 მაისის კანონი №3185 - სსმ I, №17, 30.05.2006 წ., მუხ.130

საქართველოს 2007 წლის 30 მარტის კანონი №4597 - სსმ I, №11, 10.04.2007 წ., მუხ.101

საქართველოს 2011 წლის 22 თებერვლის კანონი №4217 – ვებგვერდი, 10.03.2011წ.

მუხლი 58¹. კომერციული საპარტო გადაყვანა-გადაზიდვა

1. საქართველოში რეგისტრირებული საპარტო ხომალდის ექსპლუატაციი უფლებამოსილია კომერციული მიზნით განახორციელოს მგზავრების, ბარგის, ტვირთის ან/და ფოსტის საპარტო გადაყვანა-გადაზიდვა, თუ მას აქვს საპარტო გადაყვანა-გადაზიდვის მოწმობა.

2. საპარტო გადაყვანა-გადაზიდვის მოწმობა საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით გაიცემა საქართველოში რეგისტრირებულ იურიდიულ პირზე, რომლის საქმიანობის ძირითადი ადგილია საქართველო და რომელშიც საქართველოს მოქალაქეები ან/და საქართველოში დაფუძნებული იურიდიული პირები ან/და სახელმწიფო ფლობენ/ფლობს ან მართავენ/მართავს ხმის უფლების მქონე წილის ან აქციების 50%-ზე მეტს, ამასთანავე:

ა) მისი მთავარი საქმიანობაა კომერციული საპარტო გადაყვანა-გადაზიდვა, რომელსაც იგი ცალკე ან სხვა საქმიანობასთან ერთად ახორციელებს;

ბ) მას აქვს სააგენტოს მიერ გაცემული მოქმედი ექსპლუატაციის სერტიფიკატი;

გ) მას აქვს საკამარისი ფინანსური რესურსები ავიაკომპანიის არსებული და პოტენციური ფინანსური ვალდებულებების შესასრულებლად საპარტო ხომალდის ექსპლუატაციის დაწყებიდან 2 წლის განმავლობაში, პირველ 3 თვეში ექსპლუატაციიდან მიღებული შემოსავლის გაუთვალისწინებლად;

დ) გადაწყვეტილების მიმღებ ხელმძღვანელ პირს არ აქვს ცუდი საქმიანი რეპუტაცია, რომელიც გულისხმობს მძიმე, განსაკუთრებული მძიმე ან კონონმიკური დანაშაულისთვის ან ისეთი ქმედებისთვის ნასამართლობას, რომელმაც მისი მმართველობის დროს საწარმოს გადახდისუფარობა გამოიწვია.

3. საპარო გადაყვანა-გადაზიდვის მოწმობის მფლობელის საქმიანობის ამ მუხლის მე-2 ნაწილის მოთხოვნებთან შესაბამისობას მუდმივად ზედამხედველობს სააგენტო, რომელიც უფლებამოსილია ავიასაწარმოს სათანადო ინფორმაციის წარდგენა მოსთხოვოს.

4. ეს მუხლი არ ვრცელდება იმ ავიასაწარმოზე, რომელიც საპარო გადაყვანა-გადაზიდვას ზემსუბუქი საპარო ხომალდით ან ძრავას გარეშე საფრენი აპარატით ახორციელებს, ან ახორციელებს სასწავლო და ლოკალურ ფრენებს.

5. საპარო გადაყვანა-გადაზიდვის მოწმობის გაცემის წესს ამ მუხლით განსაზღვრული პირობების შესაბამისად ამტკიცებს სააგენტო.

საქართველოს 2015 წლის 11 დეკემბრის კანონი №4620 - ვებგვერდი, 23.12.2015წ.

მუხლი 59. საავიაციო საქმიანობის ნებართვა

1. არარეგულარული საერთაშორისო საპარო გადაყვანა-გადაზიდვა ან საავიაციო სამუშაოები ხორციელდება შესაბამისად სააგენტოს მიერ გაცემული არარეგულარული საერთაშორისო საპარო გადაყვანა-გადაზიდვის ნებართვის ან საავიაციო სამუშაოების წარმოების ნებართვის საფუძველზე.

2. (ამოღებულია - 11.12.2015, №4620).

3. სააგენტო გასცემს:

- ა) არარეგულარული საერთაშორისო საპარო გადაყვანა-გადაზიდვის ნებართვას;
- ბ) საავიაციო სამუშაოების წარმოების ნებართვას.

4. სააგენტო ნებართვას გასცემს „ლიცენზიებისა და ნებართვების შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად.

საქართველოს 2006 წლის 25 მაისის კანონი №3185 - სსმ I, №17, 30.05.2006 წ., მუხ.130

საქართველოს 2007 წლის 30 მარტის კანონი №4597 - სსმ I, №11, 10.04.2007 წ., მუხ.101

საქართველოს 2009 წლის 1 დეკემბრის კანონი №2177 - სსმ I, №42, 10.12.2009 წ., მუხ.309

საქართველოს 2011 წლის 22 ოქტომბრის კანონი №4217 – ვებგვერდი, 10.03.2011წ.

საქართველოს 2015 წლის 11 დეკემბრის კანონი №4620 - ვებგვერდი, 23.12.2015წ.

მუხლი 60. ლიცენზირებასა და სერტიფიცირებასთან დაკავშირებული ხარჯების ანაზღაურება

ლიცენზირებასა და სერტიფიცირებასთან დაკავშირებულ ხარჯებს ანაზღაურებენ ის იურიდიული და ფიზიკური პირები, რომლებიც დაინტერესებული არიან ლიცენზიისა და სერტიფიკატის მიღებით.

კარი IV. საპარო გადაყვანა-გადაზიდვა და საავიაციო სამუშაოები

თავი X. საპარო გადაყვანა-გადაზიდვის პირობები

მუხლი 61. (ამოღებულია)

საქართველოს 2006 წლის 25 მაისის კანონი №3185 - სსმ I, №17, 30.05.2006 წ., მუხ.130

მუხლი 62. საპარო გადაყვანა-გადაზიდვისა და ფრენის მომსახურების ნიხრი

საპარო გადაყვანა-გადაზიდვისა და ფრენის მომსახურების ნიხრი დგინდება საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად.

საქართველოს 2006 წლის 25 მაისის კანონი №3185 - სსმ I, №17, 30.05.2006 წ., მუხ.130

მუხლი 63. საპარო გადაყვანა-გადაზიდვის ხელშეკრულება

1. მგზავრის გადაყვანის ხელშეკრულებით გადამყვანი ვალდებულებას კისრულობს, მიიყვანოს მგზავრი დანიშნულების ადგილამდე, ხოლო თუ მგზავრი ჩაბარებს ბარგი – მიიტანოს ბარგი დანიშნულების ადგილამდე და გადასცეს იგი საამისოდ უფლებამოსილ პირს. მგზავრი ვალდებულებას კისრულობს გადაიხადოს მგზავრობისათვის დაწესებული საზღაური, ხოლო ბარგის ჩაბარების შემთხვევაში – მისი გადატანის საფასურიც.

2. ტვირთის გადაზიდვის ხელშეკრულებით გადამზიდველი ვალდებულებას კისრულობს გამგზავნის მიერ მისთვის ჩაბარებული ტვირთი მიიტანოს დანიშნულების ადგილამდე და გადასცეს იგი საამისოდ უფლებამოსილ პირს, ხოლო გამგზავნი ვალდებულებას კისრულობს გადაიხადოს ტვირთის გადაზიდვისათვის დადგენილი საფასური.

მუხლი 64. ჩარტერი

1. ჩარტერის მიხედვით, ერთი მხარე (გამქირავებელი) განსაზღვრულ საფასურად გადასცემს მეორე მხარეს (დამქირავებელს) ერთი ან რამდენიმე საპარო ხომალდის მთლიან ტევადობას ან მის ნაწილს, ერთ ან რამდენიმე რეისზე მგზავრების გადაყვანის, ბარგისა და ტვირთის გადაზიდვისათვის ან სხვა მიზნისათვის.

2. ჩარტერის ხელშეკრულებაში გათვალისწინებული უნდა იყოს: მხარეთა სახელწოდება, საპარო ხომალდის ტიპი, დაქირავების მიზანი, გადასაყვანი მგზავრებისა და გადასაზიდი ტვირთის (ბარგისა და საფოსტო გზაგნილების) რაოდენობა, ქირის ოდენობა, მარშრუტის საწყისი პუნქტი და დრო, დანიშნულების ადგილი.

მუხლი 65. საპატიო ბომალდის მფლობელის საჭიროებისათვის განხორციელებული სპეციალური საპატიო გადაყვანა-გადაზიდვა

საპატიო ბომალდის მფლობელის საჭიროებისათვის დაიშვება სპეციალური საპატიო გადაყვანა-გადაზიდვის განხორციელება:

ა) სამოქალაქო საპატიო ბომალდებზე – უნებართვოდ;

ბ) სახელმწიფო და ექსპერიმენტულ საპატიო ბომალდებზე – შიდასაუწყებო წესებისა და ფრენის უსაფრთხოების უზრუნველყოფის მოთხოვნების დაცვით.

საქართველოს 2009 წლის 1 დეკემბრის კანონი №2177 - სსმ I, №42, 10.12.2009 წ., მუხ.309

მუხლი 66. სატრანსპორტო საბუთები

მგზავრების გადაყვანის, ბარგის, ტვირთის და საფოსტო გზავნილების გადაზიდვის ხელშეკრულება დასტურდება შესაბამისად ბილეთით, საბარგო, სატვირთო ან საფოსტო ზედნადებით. ამ საბუთების ფორმისა და შინაარსის მიმართ მირითად მოთხოვნებს ადგენს სააგენტო საქართველოს საერთაშორისო ხელშეკრულებებითა და შეთანხმებებით გათვალისწინებული ნიმუშებისა და სტანდარტების საფუძველზე.

საქართველოს 2006 წლის 25 მაისის კანონი №3185 - სსმ I, №17, 30.05.2006 წ., მუხ.130

საქართველოს 2007 წლის 30 მარტის კანონი №4597 - სსმ I, №11, 10.04.2007 წ., მუხ.101

საქართველოს 2011 წლის 22 თებერვლის კანონი №4217 – ვებგვერდი, 10.03.2011წ.

მუხლი 67. გადამყვან-გადამზიდველის ინიციატივით საპატიო გადაყვანა-გადაზიდვის ხელშეკრულების შეწყვეტა (მოშლა)

საქართველოს სამოქალაქო კოდექსით დადგენილი შემთხვევების გარდა, გადამყვან-გადამზიდველი უფლებამოსილია შეწყვიტოს (მოშალოს) გადაყვანა-გადაზიდვის ხელშეკრულება, თუ ეს აუცილებელია:

1. ფრენის უსაფრთხოების უზრუნველყოფად;

2. აფრენის, დაფრენის ან გადაფრენის სახელმწიფოს საკანონმდებლო ნორმატიული აქტების მოთხოვნათა დარღვევის თავიდან ასაცილებლად.

მუხლი 68. საპატიო გადაყვანა-გადაზიდვის ხელშეკრულების შეწყვეტა მგზავრის ინიციატივით

1. მგზავრს უფლება აქვს უარი თქვას ფრენაზე და უკან დაიბრუნოს გადაყვანისათვის გადახდილი თანხა, თუ იგი ამის შესახებ შეატყობინებს გადამყვან-გადამზიდველს სათანადო წესებით დადგენილ ვადაში.

2. დაგვიანებით შეტყობინებისას, მგზავრს უფლება აქვს უკან დაიბრუნოს გადაყვანა-გადაზიდვისათვის გადახდილი თანხის ნაწილი. დარჩენილი თანხა, რომელიც წარმოადგენს მოსაკრებელს და არ უნდა აღემატებოდეს ერთი მიმართულებით გადაყვანის ღირებულების 25%-ს, დაკავდება.

მუხლი 69. დანიშნულების ადგილზე ტვირთის მიღება

1. გადამზიდველი ვალდებულია წერილობით შეატყობინოს მიმღებს ტვირთის ჩამოტანის შესახებ.

2. მიმღები ვალდებულია მიიღოს და გაიტანოს ტვირთი. მას უფლება აქვს უარი განაცხადოს დაზიანებული ან გაფუჭებული ტვირთის მიღებაზე, თუ დადგინდება, რომ მიზნობრივად მისი მთლიანი ან ნაწილობრივი გამოყენება შეუძლებელია.

მუხლი 70. მიმღების მიერ ტვირთის მიუღებლობა ან დაგვიანებით მიღება

1. თუ გადაზიდვის წესებით დადგენილ ვადაში მიმღები არ მოითხოვს მის მისამართზე მოსულ ტვირთს ან უარს განაცხადებს მის მიღებაზე, გადამზიდველი უფლებამოსილია შეატყობინოს ამის შესახებ გამგზავნს და შეინახოს ტვირთი გამგზავნის ხარჯზე, მისივე პასუხისმგებლობით.

2. თუ კანონმდებლობით დადგენილ ვადებში მიმღები არ მიიღებს მის მისამართზე შემოსულ ტვირთს, ხოლო გამგზავნი არ უზრუნველყოფს მის განკარგვას, იგი ექვემდებარება დადგენილი წესით რეალიზებას.

3. აღნიშნული ტვირთის შემოწმებასა და გაფორმებას ახორციელებს საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს მმართველობის სფეროში შემავალი საჯარო სამართლის იურიდიული პირი – შემოსავლების სამსახური საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით.

საქართველოს 2010 წლის 12 ნოემბრის კანონი №3806 - სსმ I, №66, 03.12.2010 წ., მუხ.414

მუხლი 71. სახიფათო ტვირთების გადაზიდვა

ფეთქებადი ნივთიერებების, იარაღის, ტყვია-წამლის, მოწამლავი, სწრაფაალებადი, რადიოაქტიური და სხვა სახიფათო ნივთიერებებისა და საგნების ნუსხას და მათი გადაზიდვის წესს განსაზღვრავს სააგენტო „საერთაშორისო სამოქალაქო ავიაციის შესახებ“ ჩივაგოს 1944 წლის კონვენციის მოთხოვნათა შესაბამისად. სააგენტო ამ კონვენციის მე-18 დანართის („სახიფათო ტვირთის უსაფრთხო საპატიო გადაზიდვა“) საფუძველზე აგრეთვე ათავისუფლებს სახიფათო ტვირთებს სამოქალაქო საპატიო ბომალდით გადაზიდვის აკრძალვისაგან. საქართველოს 2006 წლის 25 მაისის კანონი №3185 - სსმ I, №17, 30.05.2006 წ., მუხ.130

საქართველოს 2007 წლის 30 მარტის კანონი №4597 - სსმ I, №11, 10.04.2007 წ., მუხ.101

საქართველოს 2011 წლის 22 თებერვლის კანონი №4217 – ვებგვერდი, 10.03.2011წ.

მუხლი 71¹. მგზავრის შესახებ მონაცემების მიწოდების ვალდებულება

საქართველოს მთავრობის დადგენილებით განსაზღვრული საპარტო გადამზიდველი ვალდებულის საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურის მმართველობის სფეროში შემავალ საჯარო სამართლის იურიდიულ პირს – საქართველოს ოპერატიულ-ტექნიკურ სააგენტოს მიაწოდოს მგზავრის შესახებ წინასწარი მონაცემები და მგზავრის სახელის შესახებ ჩანაწერის მონაცემები. აღნიშნული მონაცემების ნუსხა, მათი მიწოდების, დამუშავების, შენახვის, გაცემის, დეპერსონალიზაციისა და განადგურების წესი და პირობები განისაზღვრება საქართველოს მთავრობის დადგენილებით.

საქართველოს 2017 წლის 7 დეკემბრის კანონი №1678 – ვებგვერდი, 14.12.2017წ.

თავი XI. საავიაციო სამუშაოები

მუხლი 72. საავიაციო სამუშაოები და მისი შესრულების წესი

1. საავიაციო სამუშაოები არის სამუშაოები (გარდა გადაყვანა-გადაზიდვისა), რომელიც დამკვეთის მოთხოვნის საფუძველზე სრულდება საპარტო ხომალდის გამოყენებით.

2. საავიაციო სამუშაოებს ასრულებენ საპარტო ხომალდების ექსპლუატანტები, რომლებსაც აქვთ კონკრეტული საავიაციო სამუშაოს წარმოების ნებართვა.

3. საავიაციო სამუშაოები სრულდება საპარტო ხომალდის ექსპლუატანტსა და დამკვეთს შორის დადებული ხელშეკრულების საფუძველზე.

4. საავიაციო სამუშაოთა მიმართ სავალდებულო მოთხოვნებს განსაზღვრავს სააგენტო დამკვეთის ინტერესებისა და ფრენის უსაფრთხოების გათვალისწინებით.

5. გამონაკლის შემთხვევაში (საქართველოს სამოქალაქო ავიაციაში სათანადო ტვირთამწეობის ან სპეციალური მოწყობილობის მქონე საპარტო ხომალდის არარსებობა და სხვა) საავიაციო სამუშაოთა შესასრულებლად დაიშვებიან როგორც საქართველოს, ისე უცხო ქვეყნების სახელმწიფო საპარტო ხომალდები. ასეთი სამუშაოების შესასრულებლად ყოველ კონკრეტულ შემთხვევაში სააგენტო გასცემს შესაბამის ნებართვას.

6. საქართველოს შესაბამისი სახელმწიფო ორგანოები უფლებამოსილი არიან დაადგინონ პირობები, რომლებითაც გარკვეულ ტერიტორიაზე, ეკოლოგიის ან ადამიანებისა და სატრანსპორტო საშუალებების ყოფნის განსაკუთრებული რეჟიმის გამო, იზღუდება ან იკრძალება საავიაციო სამუშაოების შესრულება.

ამ ორგანოებთან საავიაციო სამუშაოების შესრულების შეთანხმება ეკისრება დამკვეთს.

7. (ამოღებულია).

საქართველოს 2006 წლის 25 მაისის კანონი №3185 - სსმ I, №17, 30.05.2006 წ., მუხ.130

საქართველოს 2007 წლის 30 მარტის კანონი №4597 - სსმ I, №11, 10.04.2007 წ., მუხ.101

საქართველოს 2011 წლის 22 თებერვლის კანონი №4217 – ვებგვერდი, 10.03.2011წ.

მუხლი 73. საავიაციო სამუშაოების შესრულების ხელშეკრულება

1. საავიაციო სამუშაოების შესრულების ხელშეკრულებით ერთი მხარე (შემსრულებელი) ვალდებულებას კისრულობს მეორე მხარისათვის (დამკვეთისათვის) ერთი ან რამდენიმე საპარტო ხომალდით შესასრულოს საავიაციო სამუშაოები ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ვადების, მოცულობისა და პირობების შესაბამისად. დამკვეთი ვალდებულია დადგენილ ვადაში წარუდგინოს შემსრულებელს საავიაციო სამუშაოების სახელშეკრულებო მოცულობა.

2. ხელშეკრულებაში, აგრეთვე, გათვალისწინებული უნდა იყოს:

ა) აეროდრომით, დასაფრენი მოედნებითა და მოწყობილობებით სარგებლობისა და მათი საექსპლუატაციო მდგომარეობაში შენახვის წესი;

ბ) ეკიპაჟისათვის სათანადო საბინაო-საყოფაცხოვრებო პირობების შექმნა;

გ) საავიაციო სამუშაოების შესრულების უზრუნველყოფის სხვა პირობები, მათი თავისებურებების გათვალისწინებით.

მუხლი 74. საავიაციო სამუშაოების ნიხრი

საავიაციო სამუშაოების შესრულების ხელშეკრულების დადებისას, დამკვეთი და შემსრულებელი უფლებამოსილი არიან დაადგინონ სახელშეკრულებო ნიხრი, საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი მოთხოვნების დაცვით.

თავი XII. ქონებრივი პასუხისმგებლობა საპარტო გადაყვანა-გადაზიდვისა და საავიაციო სამუშაოების შესრულების დროს

მუხლი 75. საპარტო გადაყვანა-გადაზიდვის მოწმობის მფლობელის ქონებრივი პასუხისმგებლობის ზოგადი პირობები

1. საერთაშორისო და შიდა გადაყვანა-გადაზიდვის განხორციელებისას საპარტო გადაყვანა-გადაზიდვის მოწმობის მფლობელის მოვალეობები განისაზღვრება „საერთაშორისო საპარტო გადაზიდვის ზოგიერთი წესის უნიფიკაციის შესახებ“ 1999 წლის 28 მაისის მონრეალის კონვენციის, საქართველოს სხვა საერთაშორისო ხელშეკრულებების, ამ კოდექსის, საქართველოს სამოქალაქო კოდექსისა და სააგენტოს ნორმატიული აქტების

შესაბამისად.

2. მგზავრის გარდაცვალებისას/სხეულის დაზიანებისას, მგზავრის გადაყვანის ან/და ბარგის გადაზიდვის შეფერხებისას, ბარგის დაკარგვისას, დაზიანებისას ან განადგურებისას საპარტო გადაყვანა-გადაზიდვის მოწმობის მფლობელის ვალდებულებები განისაზღვრება სააგენტოს ნორმატიული აქტით.

3. საპარტო გადამყვან-გადამზიდველი თავისუფლდება შესაბამისი მოვალეობების შესრულებისაგან, თუ იგი მათ დაუძლეველი ძალით გამოწვეულ გარემოებათა გამო ვერ შეასრულებს ან არასათანადოდ შეასრულებს. საქართველოს 2015 წლის 11 დეკემბრის კანონი №4620 - ვებგვერდი, 23.12.2015წ.

მუხლი 76. პასუხისმგებლობა ეკიპაჟის წევრის ჯანმრთელობის დაზიანებისათვის

1. თუ საფრენოსნო დავალების შესრულებისას საპარტო ხომალდის ეკიპაჟის წევრი დასახიჩრდა ან მიიღო ჯანმრთელობის სხვაგვარი დაზიანება, გადამყვან-გადამზიდველი ვალდებულია აუნაზღაუროს დაზარალებულს ის შემოსავალი, რაც მას დააკლდა შრომის უნარის დაკარგვის ან დაქვეითების შედეგად, დაზიანებასთან დაკავშირებით ინვალიდობის პენსიის გამოკლებით, თუ გადამყვან-გადამზიდველი ვერ დაამტკიცებს, რომ ზარალი გამოწვეულია დაზარალებულის წინასწარგანზრახული ქმედობით.

2. თუ საფრენოსნო დავალების შესრულებისას საქართველოს საპარტო ხომალდის ეკიპაჟის წევრი გარდაიცვალა, მის რჩენაზე მყოფ შრომისუნარო პირებს ან იმ პირებს, რომლებსაც მისი სიკვდილის დღისათვის უფლება ჰქონდათ მისგან სარჩო მიეღოთ, აგრეთვე გარდაცვლილის შვილს, რომელიც მისი სიკვდილის შემდეგ დაიბადა, აუნაზღაურდებათ დაზარალებულის შემოსავლის ის ნაწილი, რასაც ისინი მის სიცოცხლეში სარჩოდ იღებდნენ ან უფლება ჰქონდათ მიეღოთ.

3. ამ მუხლის ნორმები ვრცელდება აგრეთვე უცხო სახელმწიფოს საპარტო ხომალდზე, რომელსაც ექსპლუატაციას უწევს საქართველოს ექსპლუატანტი საიჯარო (სალიზინგო) ან სხვაგვარ სამართლებრივ საფუძველზე.

მუხლი 77. (ამოღებულია)

საქართველოს 2015 წლის 11 დეკემბრის კანონი №4620 - ვებგვერდი, 23.12.2015წ.

მუხლი 78. (ამოღებულია)

საქართველოს 2015 წლის 11 დეკემბრის კანონი №4620 - ვებგვერდი, 23.12.2015წ.

მუხლი 79. გადამზიდველის პასუხისმგებლობა მისი მიზეზით საფოსტო გზავნილების მთლიანად ან

ნაწილობრივ დაკარგვის, დაზიანების ან დაგვიანებით გადაზიდვის შემთხვევაში

გადამზიდველის მიზეზით საფოსტო გზავნილების მთლიანად ან ნაწილობრივ დაკარგვის, დაზიანების ან დაგვიანებით გადაზიდვის შემთხვევაში იგი პასუხს აგებს ამ მომსახურების დამკვეთის წინაშე მსოფლიო საფოსტო კავშირის აქტებისა და საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად.

საქართველოს 2015 წლის 11 დეკემბრის კანონი №4620 - ვებგვერდი, 23.12.2015წ.

მუხლი 80. პასუხისმგებლობა საავიაციო სამუშაოების შესრულებისას მიყენებული ზიანისათვის

საავიაციო სამუშაოების შესრულებისას მიყენებული ზიანისათვის პასუხისმგებლობა ეკისრება საპარტო ხომალდის ექსპლუატანტს/საპარტო გადაყვანა-გადაზიდვის მოწმობის მფლობელს საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით.

საქართველოს 2015 წლის 11 დეკემბრის კანონი №4620 - ვებგვერდი, 23.12.2015წ.

მუხლი 81. (ამოღებულია)

საქართველოს 2015 წლის 11 დეკემბრის კანონი №4620 - ვებგვერდი, 23.12.2015წ.

მუხლი 82. (ამოღებულია)

საქართველოს 2015 წლის 11 დეკემბრის კანონი №4620 - ვებგვერდი, 23.12.2015წ.

მუხლი 83. (ამოღებულია)

საქართველოს 2015 წლის 11 დეკემბრის კანონი №4620 - ვებგვერდი, 23.12.2015წ.

მუხლი 84. (ამოღებულია)

საქართველოს 2006 წლის 25 მაისის კანონი №3185 - სსმ I, №17, 30.05.2006 წ., მუხ.130

საქართველოს 2007 წლის 30 მარტის კანონი №4597 - სსმ I, №11, 10.04.2007 წ., მუხ.101

საქართველოს 2011 წლის 22 ოქტომბრის კანონი №4217 – ვებგვერდი, 10.03.2011წ.

საქართველოს 2015 წლის 11 დეკემბრის კანონი №4620 - ვებგვერდი, 23.12.2015წ.

მუხლი 85. (ამოღებულია)

საქართველოს 2015 წლის 11 დეკემბრის კანონი №4620 - ვებგვერდი, 23.12.2015წ.

მუხლი 86. (ამოღებულია)

საქართველოს 2015 წლის 11 დეკემბრის კანონი №4620 - ვებგვერდი, 23.12.2015წ.

მუხლი 87. (ამოღებულია)

მუხლი 88. (ამოღებულია)

საქართველოს 2015 წლის 11 დეკემბრის კანონი №4620 - ვებგვერდი, 23.12.2015წ.

მუხლი 89. (ამოღებულია)

საქართველოს 2015 წლის 11 დეკემბრის კანონი №4620 - ვებგვერდი, 23.12.2015წ.

მუხლი 90. სასარჩელო ხანდაზმულობის ვადა და საპარტნერო გადაყვანა-გადაზიდვასთან დაკავშირებული საქმის სასამართლო წესით განხილვა

სასარჩელო ხანდაზმულობის ვადა და საპარტნერო გადაყვანა-გადაზიდვასთან დაკავშირებული სარჩელის აღმვრის წესი განისაზღვრება საქართველოს კანონმდებლობით.

საქართველოს 2015 წლის 11 დეკემბრის კანონი №4620 - ვებგვერდი, 23.12.2015წ.

მუხლი 91. (ამოღებულია)

საქართველოს 2015 წლის 11 დეკემბრის კანონი №4620 - ვებგვერდი, 23.12.2015წ.

მუხლი 92. სასარჩელო ხანდაზმულობის ვადა და საავიაციო სამუშაოების შესრულებასთან დაკავშირებული სარჩელის სასამართლო წესით განხილვა

სასარჩელო ხანდაზმულობის ვადა და საავიაციო სამუშაოების შესრულებასთან დაკავშირებული სარჩელის აღმვრის წესი განისაზღვრება საქართველოს კანონმდებლობით.

თავი XIII. სამოქალაქო პასუხისმგებლობის დაზღვევა

საქართველოს 2015 წლის 11 დეკემბრის კანონი №4620 - ვებგვერდი, 23.12.2015წ.

მუხლი 93. სამოქალაქო პასუხისმგებლობის ფარგლები და მისი სავალდებულო დაზღვევა

1. საქართველოს საპარტნერო სივრცის გამოყენების შემთხვევაში საპარტნერო ხომალდის ექსპლუატაციის/საპარტნერო გადაყვანა-გადაზიდვის მოწმობის მფლობელი ვალდებულია დააზღვიოს საკუთარი სამოქალაქო პასუხისმგებლობა იმ ზიანის ანაზღაურებისათვის, რომელიც შეიძლება მიადგეს მგზავრს, ბარგის, ტვირთის ან საფოსტო გზავნილის გამგზავნს ან მიმღებს ანდა მესამე პირს.

2. საპარტნერო ხომალდის ექსპლუატაციის/საპარტნერო გადაყვანა-გადაზიდვის მოწმობის მფლობელის სამოქალაქო პასუხისმგებლობის დაზღვევის წესი მტკიცდება სააგენტოს ნორმატიული აქტით.

3. ამ მუხლის მიზნებისათვის საპარტნერო ხომალდის ექსპლუატაციი შეიძლება იყოს ფიზიკური ან იურიდიული პირი, რომელიც არ ფლობს საპარტნერო გადაყვანა-გადაზიდვის მოწმობას/ექსპლუატაციის სერტიფიკატს, მაგრამ რომელიც საპარტნერო ხომალდის გამოყენების ან ექსპლუატაციის კონტროლს ახორციელებს.

საქართველოს 2006 წლის 25 მაისის კანონი №3185 - სსმ I, №17, 30.05.2006 წ., მუხ.130

საქართველოს 2007 წლის 30 მარტის კანონი №4597 - სსმ I, №11, 10.04.2007 წ., მუხ.101

საქართველოს 2011 წლის 22 თებერვლის კანონი №4217 – ვებგვერდი, 10.03.2011წ.

საქართველოს 2015 წლის 11 დეკემბრის კანონი №4620 - ვებგვერდი, 23.12.2015წ.

მუხლი 94. (ამოღებულია)

საქართველოს 2006 წლის 25 მაისის კანონი №3185 - სსმ I, №17, 30.05.2006 წ., მუხ.130

საქართველოს 2007 წლის 30 მარტის კანონი №4597 - სსმ I, №11, 10.04.2007 წ., მუხ.101

საქართველოს 2011 წლის 22 თებერვლის კანონი №4217 – ვებგვერდი, 10.03.2011წ.

საქართველოს 2015 წლის 11 დეკემბრის კანონი №4620 - ვებგვერდი, 23.12.2015წ.

მუხლი 95. პასუხისმგებლობის დაზღვევა საავიაციო სამუშაოების შესრულებასთან დაკავშირებით

საპარტნერო ხომალდის ექსპლუატაციი ვალდებულია სააგენტოს ნორმატიული აქტის შესაბამისად დააზღვიოს საკუთარი პასუხისმგებლობა საავიაციო სამუშაოების შესრულებასთან დაკავშირებული შესაძლო ზიანის ანაზღაურებისათვის.

საქართველოს 2015 წლის 11 დეკემბრის კანონი №4620 - ვებგვერდი, 23.12.2015წ.

კარი V. სამოქალაქო ავიაციის უშიშროება

თავი XIV. სამოქალაქო ავიაციის უშიშროების უზრუნველყოფა

საქართველოს 2015 წლის 11 დეკემბრის კანონი №4620 - ვებგვერდი, 23.12.2015წ.

მუხლი 96. მართლსაწინააღმდეგო ქმედება

ამ კოდექსის მიზნებისათვის მართლსაწინააღმდეგო ქმედება არის სამოქალაქო ავიაციის წინააღმდეგ მიმართული, ერთი ან რამდენიმე პირის მიერ ჩადენილი საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსით გათვალისწინებული ქმედება.

მუხლი 97. საავიაციო უშიშროება

1. საავიაციო უშიშროება არის სამოქალაქო ავიაციის მართლსაწინააღმდეგო ქმედებისაგან დაცვა, რომელიც მიიღწევა ღონისძიებათა კომპლექსით, ადამიანური და მატერიალური რესურსების ერთობლიობით.

2. საქართველო, როგორც სამოქალაქო ავიაციის საერთაშორისო ორგანიზაციის (ICAO) წევრი სახელმწიფო, ვალდებულია შესარულოს „საპარო ხომალდში ჩადენილ დანაშაულთა და ზოგიერთი სხვა მოქმედების შესახებ“ ტოკიოს 1963 წლის 14 სექტემბრის საერთაშორისო კონვენციის, საპარო ხომალდის გატაცების წინააღმდეგ ბრძოლის შესახებ 1970 წლის 16 დეკემბრის ჰავაგის საერთაშორისო კონვენციის, სამოქალაქო ავიაციის უსაფრთხოების წინააღმდეგ მიმართულ უკანონო აქტებთან ბრძოლის 1971 წლის 23 სექტემბრის მონრეალის საერთაშორისო კონვენციის, „საერთაშორისო სამოქალაქო ავიაციის მომსახურე აეროპორტებში ძალადობის უკანონო აქტებთან ბრძოლის თაობაზე“ ოქმის, რომელიც ემატება 1971 წლის 23 სექტემბრის მონრეალში მიღებულ კონვენციას „სამოქალაქო ავიაციის უშიშროების წინააღმდეგ მიმართული უკანონო აქტების შესახებ“, „პლასტიკური ფეთქებადი ნივთიერებების ნიშანდების შესახებ მათი გამოვლენის მიზნით“ 1991 წლის 1 მარტის მონრეალის კონვენციის და სხვა საერთაშორისო ხელშეკრულებების მოთხოვნები და განახორციელოს ღონისძიებები რეკომენდებული პრაქტიკის დასანერგად.

საქართველოს 2006 წლის 25 მაისის კანონი №3185 - სსმ I, №17, 30.05.2006 წ., მუხ. 130

საქართველოს 2007 წლის 30 მარტის კანონი №4597 - სსმ I, №11, 10.04.2007 წ., მუხ. 101

საქართველოს 2011 წლის 22 თებერვლის კანონი №4217 - ვებგვერდი, 10.03.2011წ.

საქართველოს 2015 წლის 11 დეკემბრის კანონი №4620 - ვებგვერდი, 23.12.2015წ.

მუხლი 98. საავიაციო უშიშროებაზე ზედამხედველობა

1. მართლსაწინააღმდეგო ქმედებისაგან სამოქალაქო ავიაციის უშიშროების დაცვის უზრუნველყოფის სახელმწიფო პროგრამა არის მართლსაწინააღმდეგო ქმედებისაგან სამოქალაქო ავიაციის დაცვის ღონისძიებათა კომპლექსი, რომლის მიზანია საქართველოში რეგისტრირებული ავიასაწარმოების, აგრეთვე საქართველოს ტერიტორიაზე სამოქალაქო საავიაციო საქმიანობის განმახორციელებელი უცხო ქვეყნების ავიასაწარმოების საავიაციო უშიშროების ეფექტიანობის უზრუნველყოფა სამოქალაქო ავიაციის საერთაშორისო სტანდარტების, რეკომენდებული პრაქტიკისა და შესაბამისი პროცედურების გამოყენებით, უსაფრთხო ფრენების განხორციელებისათვის.

2. მართლსაწინააღმდეგო ქმედებისაგან სამოქალაქო ავიაციის უშიშროების დაცვის უზრუნველყოფის სახელმწიფო პროგრამას ამტკიცებს საქართველოს მთავრობა.

3. სამოქალაქო ავიაციის სფეროში საავიაციო უშიშროების ხარისხის კონტროლის სახელმწიფო პროგრამა არის საავიაციო უშიშროების ხარისხის კონტროლის უზრუნველყოფი წესებისა და ღონისძიებების ერთობლიობა, რომლის მიზანია სახელმწიფოში საავიაციო უშიშროების მაღალი დონის უზრუნველყოფა.

4. სამოქალაქო ავიაციის სფეროში საავიაციო უშიშროების ხარისხის კონტროლის სახელმწიფო პროგრამას ამტკიცებს საქართველოს მთავრობა.

5. სამოქალაქო ავიაციის სფეროში საავიაციო უშიშროების საკითხებში მომზადების პროგრამა არეგულირებს სამოქალაქო ავიაციის საქმიანობაში ჩართული საავიაციო უშიშროების პერსონალის შერჩევისა და მომზადების საკითხებს, აგრეთვე იმ პირთა მომზადების საკითხებს, რომელთაც სამსახურებრივი მოვალეობის შესრულებისათვის საავიაციო უშიშროების სფეროში მომზადება ესაჭიროებათ.

6. სამოქალაქო ავიაციის სფეროში საავიაციო უშიშროების საკითხებში მომზადების პროგრამას შეიმუშავებს და ამტკიცებს სააგენტო.

7. სააგენტო უზრუნველყოფს სამოქალაქო ავიაციის უშიშროების სფეროში ზედამხედველობას და ახორციელებს აეროდრომების ექსპლუატაციის უზრუნველყოფი პირების, საქართველოში რეგისტრირებული საპარო ხომალდების ექსპლუატაციების (ავიაგადამზიდველების), აგრეთვე საქართველოში რეგისტრირებული იურიდიული პირების და საქართველოში საქმიანობის განმახორციელებელი იმ იურიდიული პირების საავიაციო უშიშროების ხარისხის კონტროლს, რომლებიც პასუხისმგებელი არიან საავიაციო უშიშროების უზრუნველყოფის სხვადასხვა ასპექტისთვის.

8. სამოქალაქო ავიაციის უშიშროების სფეროში ნორმატიული აქტებით დადგენილი მოთხოვნების შესრულების შესამოწმებლად ფრენის უსაფრთხოების ინსპექტორს, ამ კოდექსის 8¹ მუხლით მინიჭებული უფლებების გარდა, ასევე აქვს უფლება, სამსახურებრივი მოვალეობის შესრულებისას აეროპორტის კონტროლირებადი და შეზღუდული დაშვების დაცულ ზონებში შეიტანოს საჭირო მოწყობილობები, მათ შორის, რადიოკავშირის საშუალება, ფოტო-, ვიდეო- და აუდიოაპარატურა, აგრეთვე საპარო ხომალდით გადასატანად აკრძალული საგნები, კერძოდ, იმიტირებული იარაღი და იმიტირებული ასაფეთქებელი მოწყობილობა.

საქართველოს 2015 წლის 11 დეკემბრის კანონი №4620 - ვებგვერდი, 23.12.2015წ.

თავი XV. (ამოღებულია)

საქართველოს 2017 წლის 22 დეკემბრის კანონი №1818 - ვებგვერდი, 11.01.2018წ.

მუხლი 99. (ამოღებულია)

საქართველოს 2017 წლის 22 დეკემბრის კანონი №1818 - ვებგვერდი, 11.01.2018წ.

მუხლი 100. (ამოღებულია)

საქართველოს 2017 წლის 22 დეკემბრის კანონი №1818 - ვებგვერდი, 11.01.2018წ.

მუხლი 101. (ამოღებულია)

საქართველოს 2017 წლის 22 დეკემბრის კანონი №1818 - ვებგვერდი, 11.01.2018წ.

მუხლი 102. (ამოღებულია)

საქართველოს 2017 წლის 22 დეკემბრის კანონი №1818 - ვებგვერდი, 11.01.2018წ.

მუხლი 103. (ამოღებულია)

საქართველოს 2006 წლის 25 მაისის კანონი №3185 - სსმ I, №17, 30.05.2006 წ., მუხ.130

საქართველოს 2007 წლის 30 მარტის კანონი №4597 - სსმ I, №11, 10.04.2007 წ., მუხ.101

საქართველოს 2011 წლის 22 ოქტომბრის კანონი №4217 – ვებგვერდი, 10.03.2011წ.

საქართველოს 2013 წლის 12 ივნისის კანონი №822 – ვებგვერდი, 06.08.2013წ.

საქართველოს 2017 წლის 22 დეკემბრის კანონი №1818 - ვებგვერდი, 11.01.2018წ.

მუხლი 104. (ამოღებულია)

საქართველოს 2017 წლის 22 დეკემბრის კანონი №1818 - ვებგვერდი, 11.01.2018წ.

მუხლი 105. (ამოღებულია)

საქართველოს 2017 წლის 22 დეკემბრის კანონი №1818 - ვებგვერდი, 11.01.2018წ.

მუხლი 106. (ამოღებულია)

საქართველოს 2013 წლის 6 სექტემბრის კანონი №1038 – ვებგვერდი, 23.09.2013წ.

საქართველოს 2015 წლის 11 დეკემბრის კანონი №4620 – ვებგვერდი, 23.12.2015წ.

საქართველოს 2017 წლის 22 დეკემბრის კანონი №1818 - ვებგვერდი, 11.01.2018წ.

მუხლი 107. (ამოღებულია)

საქართველოს 2017 წლის 22 დეკემბრის კანონი №1818 - ვებგვერდი, 11.01.2018წ.

მუხლი 108. (ამოღებულია)

საქართველოს 2013 წლის 6 სექტემბრის კანონი №1038 – ვებგვერდი, 23.09.2013წ.

საქართველოს 2017 წლის 22 დეკემბრის კანონი №1818 - ვებგვერდი, 11.01.2018წ.

თავი XVI. საავიაციო შემთხვევებისა და ინციდენტების მოკვლევა

მუხლი 109. საავიაციო შემთხვევები, ინციდენტები და მათი სამსახურებრივი მოკვლევის მიზანი

1. საავიაციო შემთხვევა არის საპარო ხომალდის ექსპლუატაციასთან დაკავშირებული საავიაციო მოვლენა, რომელსაც პილოტირებადი საპარო ხომალდის შემთხვევაში ადგილი ჰქონდა პირის საპარო ხომალდზე გაფრენის მიზნით ასვლიდან საპარო ხომალდზე მყოფი ყველა პირის მიერ მის დატოვებამდე, ხოლო უპილოტო საპარო ხომალდის შემთხვევაში – საპარო ხომალდის ფრენის შესრულების მიზნით დაძვრისთვის მზადყოფნიდან ფრენის დასრულებამდე და მირითადი ძალური სისტემის გათიშვამდე, თუ:

ა) პირი იღებს სხეულის სასიკვდილო ან სერიოზულ დაზიანებას;

ა.ა) საპარო ხომალდში ყოფნის შედეგად;

ა.ბ) საპარო ხომალდის რომელიმე ნაწილთან (მათ შორის, იმ ნაწილთან, რომელიც ხომალდს მოსცილდა) უშუალო შეხების შედეგად;

ა.გ) რეაქტიული ძრავას აირის ჭავლის უშუალო ზემოქმედების შედეგად.

შენიშვნა: საავიაციო შემთხვევად არ ითვლება ისეთი მოვლენა, როცა სხეულის დაზიანება მიღებულია ბუნებრივი მიზეზების გამო ან თვითდაზიანების შემთხვევაში, ან როცა იგი მიყენებულია სხვა პირის მიერ, ან როცა სხეულის დაზიანება მიიღო უბილეთო მგზავრმა, რომელიც იმაღლებოდა მგზავრებისა და ეკიპაჟისათვის ხელმისაწვდომი ზონის გარეთ;

ბ) საპარო ხომალდი ზიანდება ან მისი კონსტრუქცია ირღვევა, რის შედეგადაც;

ბ.ა) ირღვევა კონსტრუქციის სიმტკიცე, უარესდება ტექნიკური ან საფრენოსნო მახასიათებლები;

ბ.ბ) აუცილებელია საპარო ხომალდის კაპიტალური რემონტი ან დაზიანებული ნაწილის გამოცვლა, გარდა ძრავას მტყუნებისა ან დაზიანებისა, რომელიც შემოიფარგლება ერთი ძრავას (კაპოტების ან დამხმარე ნაწილების ჩათვლით), საპარო ხრახნების, ფრთების დაბოლოებების, ანტენების, გადამწოდების, ნიჩბების, საბურავების, სამუხრუჭე მოწყობილობის, ბორბლების, გარსშემომდენების, პანელების, შასის საგდულების, საქარე მინების, საპარო ხომალდის გარსშემომდენის (როგორიცაა მცირე შენაჭყლეტები ან რღვიები),

მირითადი როტორის ნიჩბების, კუდის როტორის ნიჩბების, შასის დაზიანებითა და სეტყვის ან ფრინველებთან შეჯახების შედეგად გამოწვეული უმნიშვნელო დაზიანებით (რადიოლოკატორის ანტენის გარსშემომდენში რღვიების ჩათვლით);

გ) საპარო ხომალდი უგზო-უკვლოდ იკარგება ან მიუდგომელ ადგილას აღმოჩნდება.

2. ინციდენტი არის საპარო ხომალდის გამოყენებასთან დაკავშირებული მოვლენა (საავიაციო შემთხვევის გარდა), რომელიც ახდენს ან შეეძლო მოეხდინა გავლენა საპარო ხომალდის ექსპლუატაციის უსაფრთხოებაზე.

3. სერიოზულია ინციდენტი, რომლის გარემოებებიც მიანიშნებს, რომ საპარო ხომალდის ექსპლუატაციისას ადგილი ჰქონდა საავიაციო შემთხვევის დადგომის მაღალ ალბათობას, და რომელიც მოხდა პილოტირებადი საპარო ხომალდის შემთხვევაში ნებისმიერი პირის საპარო ხომალდზე გაფრენის მიზნით ასვლიდან საპარო ხომალდზე მყოფი ყველა პირის მიერ მის დატოვებამდე, ხოლო უპილოტო საპარო ხომალდის შემთხვევაში – საპარო ხომალდის ფრენის შესრულების მიზნით დამვრისთვის მზადყოფნიდან ფრენის დასრულებამდე და ძირითადი ძალური სისტემის გათიშვამდე.

4. საქართველოს ტერიტორიაზე მომხდარ საავიაციო შემთხვევასა და ინციდენტზე ხორციელდება სამსახურებრივი მოკვლევა საქართველოს კანონმდებლობით განსაზღვრული წესით.

5. საავიაციო შემთხვევისა და ინციდენტის სამსახურებრივი მოკვლევის მიზანია მომავალში საავიაციო შემთხვევისა და ინციდენტის თავიდან აცილება. სამსახურებრივი მოკვლევის მიზანი არ არის საავიაციო შემთხვევის ან ინციდენტის დადგომაში ვინმეს ბრალეულობის ან მისი დადგომისთვის ვინმეს პასუხისმგებლობის დადგენა.

საქართველოს 2012 წლის 12 ივნისის კანონი №6435 – ვებგვერდი, 25.06.2012წ.

საქართველოს 2013 წლის 12 ივლისის კანონი №822 – ვებგვერდი, 06.08.2013წ.

მუხლი 110. საავიაციო შემთხვევებისა და ინციდენტების მოკვლევა

1. სამოქალაქო ავიაციის სფეროში მომხდარი საავიაციო შემთხვევისა და სერიოზული ინციდენტის სამსახურებრივ მოკვლევას მათთან დაკავშირებით მიმდინარე სასამართლო და ადმინისტრაციული წარმოებებისაგან დამოუკიდებლად და მათთვის ხელის შემლის გარეშე ახორციელებს საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს სამოქალაქო ავიაციისა და საზღვაო ტრანსპორტის სფეროებში მომხდარი სატრანსპორტო შემთხვევებისა და ინციდენტების მოკვლევის ბიურო (შემდგომ – მოკვლევის ბიურო).

1¹. მოკვლევის ბიურო დამოუკიდებელია საფრენად ვარგისობისათვის, სერტიფიცირებისათვის, საფრენოსნო ექსპლუატაციისათვის, ტექნიკური მომსახურებისათვის, ლიცენზირებისათვის, საპარო მომრაობის კონტროლისა და აეროდრომის ექსპლუატაციისათვის პასუხისმგებელი ნებისმიერი უწყებისგან და ნებისმიერი სხვა პირისგან, რომლის ინტერესები ან/და ამოცანები შეიძლება ეწინააღმდეგებოდეს მოკვლევის ბიუროს ამოცანებს ან/და ზემოქმედებას ახდენდეს მის ობიექტურობაზე.

1². მოკვლევის ბიუროს უფროსი (უფლებამოსილი მომკვლევი) მოკვლევის ჩატარებისას დამოუკიდებელია, არ ხელმძღვანელობს არცერთი უწყების ან/და სხვა პირის მითითებით და აქვს შეუზღუდავი უფლებამოსილება, თავისი კომპეტენციის ფარგლებში დაუბრკოლებლად ისარგებლოს საქართველოს ტერიტორიაზე განლაგებული ავიასაწარმოების ობიექტებზე დაშვებით/წვდომით/კონტროლით საქართველოს ტერიტორიაზე ნებისმიერ ადგილას, სადაც მოხდა საავიაციო შემთხვევა ან ინციდენტი ანდა განთავსებულია საპარო ხომალდის ნაწილები/თვითჩამწერები, მტკიცებულებები, დოკუმენტები, მათ შორის, საპარო მომრაობის მომსახურების ამსახველი აუდიო- და ვიდეოჩანაწერები. მოკვლევის ბიუროს უფროსი (უფლებამოსილი მომკვლევი) ასევე უფლებამოსილია საავიაციო შემთხვევის ან ინციდენტის თვითმხილველებს ჩამოართვას ახსნა-განმარტება, შესაბამისი ორგანოებისგან მოითხოვოს მის მოკვლევასთან დაკავშირებული ნებისმიერი მასალა და განახორციელოს მოკვლევისათვის საჭირო ნებისმიერი სხვა ქმედება კანონმდებლობით დადგენილი წესით.

1³. მოკვლევის ბიუროს უფროსი (უფლებამოსილი მომკვლევი) პასუხისმგებელია უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად საავიაციო შემთხვევის ან ინციდენტის მოკვლევის შედეგად მოპოვებული ინფორმაციის დაცვისათვის, რათა ეს ინფორმაცია არ გამუღავდეს სხვა მიზნით, გარდა საავიაციო შემთხვევის ან ინციდენტის მოკვლევის მიზნისა. მოკვლევის შედეგად მოპოვებული ინფორმაცია შეიძლება გამუღავნდეს მხოლოდ საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებულ შემთხვევაში, შესაბამისი სამართალდამცავი ორგანოების სათანადო გადაწყვეტილების საფუძველზე.

2. სამოქალაქო ავიაციის სფეროში მომხდარ იმ ინციდენტს, რომელშიც არ იკვეთება საავიაციო შემთხვევის ან სერიოზული ინციდენტის დადგომის მაღალი ალბათობა, იკვლევს საპარო ხომალდის ექსპლუატაციაზე ან/და ავიასაწარმო და მოთხოვნის შემთხვევაში მოკვლევის ანგარიშს წარუდგენს სააგენტოსა და საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს.

3. საქართველოს სახელმწიფო ავიაციაში მომხდარი საავიაციო შემთხვევისა და ინციდენტის (მათ შორის, სერიოზული ინციდენტის) სამსახურებრივ მოკვლევას ახორციელებს საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს კომისია.

4. ექსპერიმენტულ ავიაციაში მომხდარი საავიაციო შემთხვევისა და ინციდენტის მოკვლევას ახორციელებს შესაბამისი საუწყებო კომისია.

5. ისეთი საავიაციო შემთხვევისა და ინციდენტის მოკვლევისას, რომლებიც სხვადასხვა უწყების ინტერესებს

შეეხება, საქართველოს მთავრობამ შეიძლება შექმნას საუწყებათაშორისო კომისია.

6. უცხო სახელმწიფოს სამოქალაქო საპარტნერო ხომალდზე მომხდარი საავიაციო შემთხვევისა და სერიოზული ინციდენტის მოკვლევის უფლება შეიძლება ურთიერთშეთანხმებით, მთლიანად ან ნაწილობრივ გადაეცეს დაინტერესებულ სახელმწიფოს ან შესაბამის საერთაშორისო ორგანიზაციას.

7. სამოქალაქო საპარტნერო ხომალდზე საავიაციო შემთხვევისა და სერიოზული ინციდენტის მოხდენისას შეტყობინება ეგზავნება საპარტნერო ხომალდის რეგისტრაციის, ექსპლუატანტის, დამპროექტებლის ან დამზადების სახელმწიფოებს, რომლებსაც უფლება აქვთ, მოკვლევაში მონაწილეობის მიზნით დანიშნონ უფლებამოსილი წარმომადგენლები.

8. სამოქალაქო საპარტნერო ხომალდზე საავიაციო შემთხვევის ან სერიოზული ინციდენტის მოხდენისთანავე შეტყობინება ასევე ეგზავნება სამოქალაქო ავიაციის საერთაშორისო ორგანიზაციას, თუ ამ საპარტნერო ხომალდის მაქსიმალური მასა 2 250 კილოგრამს აღემატება ან ეს საპარტნერო ხომალდი ტურბორეაქტიულია.

საქართველოს 2006 წლის 25 მაისის კანონი №3185 - სსმ I, №17, 30.05.2006 წ., მუხ.130

საქართველოს 2007 წლის 30 მარტის კანონი №4597 - სსმ I, №11, 10.04.2007 წ., მუხ.101

საქართველოს 2011 წლის 22 თებერვლის კანონი №4217 – ვებგვერდი, 10.03.2011წ.

საქართველოს 2012 წლის 12 ივნისის კანონი №6435 – ვებგვერდი, 25.06.2012წ.

საქართველოს 2013 წლის 12 ივნისის კანონი №822 – ვებგვერდი, 06.08.2013წ.

საქართველოს 2013 წლის 6 სექტემბრის კანონი №1038 – ვებგვერდი, 23.09.2013წ.

საქართველოს 2015 წლის 11 დეკემბრის კანონი №4620 – ვებგვერდი, 23.12.2015წ.

მუხლი 111. ნივთიერ მტკიცებულებათა შენახვა

1. საპარტნერო ხომალდი, მისი შემადგენელი ნაწილები, საავიაციო შემთხვევის შემდეგ დარჩენილი ნამსხვრევები, საბორტო და სახმელეთო ობიექტები კონტროლის საშუალებები, აგრეთვე ხმელეთზე არსებული საბუთები, რომლებიც შეეხება საპარტნერო ხომალდის რემონტს, ექსპლუატაციასა და მისი ფრენის უზრუნველყოფას, ითვლება საავიაციო შემთხვევის ნივთიერ მტკიცებულებებად და მომკვლევი კომისიისათვის გადაცემამდე დაცული უნდა იქნეს მათი ხელშეუხებლობა.

2. ნივთიერ მტკიცებულებათა განზრახ დაზიანება-განადგურებაში ბრალეული პირები პასუხს აგებენ საქართველოს კანონმდებლობით.

მუხლი 112. საავიაციო შემთხვევებისა და ინციდენტების მოკვლევაში სხვა იურიდიულ პირთა მონაწილეობა

შესაბამისი სახელმწიფო ორგანოები, იურიდიული პირები და სამხედრო უწყებები ვალდებული არიან უზრუნველყონ საავიაციო შემთხვევის (ინციდენტის) ადგილის დაცვა და კომისიის მუშაობისათვის სათანადო პირობების შექმნა.

მუხლი 113. საავიაციო შემთხვევებისა და ინციდენტების მოკვლევისა და მათი შედეგების ლიკვიდაციის დაფინანსება

1. საავიაციო შემთხვევებითა და ინციდენტებით გამოწვეული შედეგების ლიკვიდაციასა და სამსახურებრივ მოკვლევასთან დაკავშირებული ხარჯები ანაზღაურდება საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტიდან.

2. (ამოღებულია – 12.06.2012, №6435).

საქართველოს 2012 წლის 12 ივნისის კანონი №6435 – ვებგვერდი, 25.06.2012წ.

თავი XVII. პასუხისმგებლობა საპარტნერო კანონმდებლობის დარღვევისათვის

მუხლი 114. პასუხისმგებლობა საპარტნერო ტრანსპორტზე სამართალდარღვევის ჩადენისათვის პასუხისმგებლობა საპარტნერო ტრანსპორტზე სამართალდარღვევის ჩადენისათვის განისაზღვრება საქართველოს კანონმდებლობით.

მუხლი 115. სამოქალაქო ავიაციის მუშაკთა პასუხისმგებლობა დისციპლინური დარღვევებისათვის

დისციპლინურ დარღვევებში მხილებული საქართველოს სამოქალაქო ავიაციის მუშაკები პასუხს აგებენ საქართველოს მრომის კანონმდებლობის შესაბამისად.

საქართველოს პრეზიდენტი

ედუარდ შევარდნაძე.

თბილისი,

1996 წლის 29 ოქტომბერი.

№462-ს

